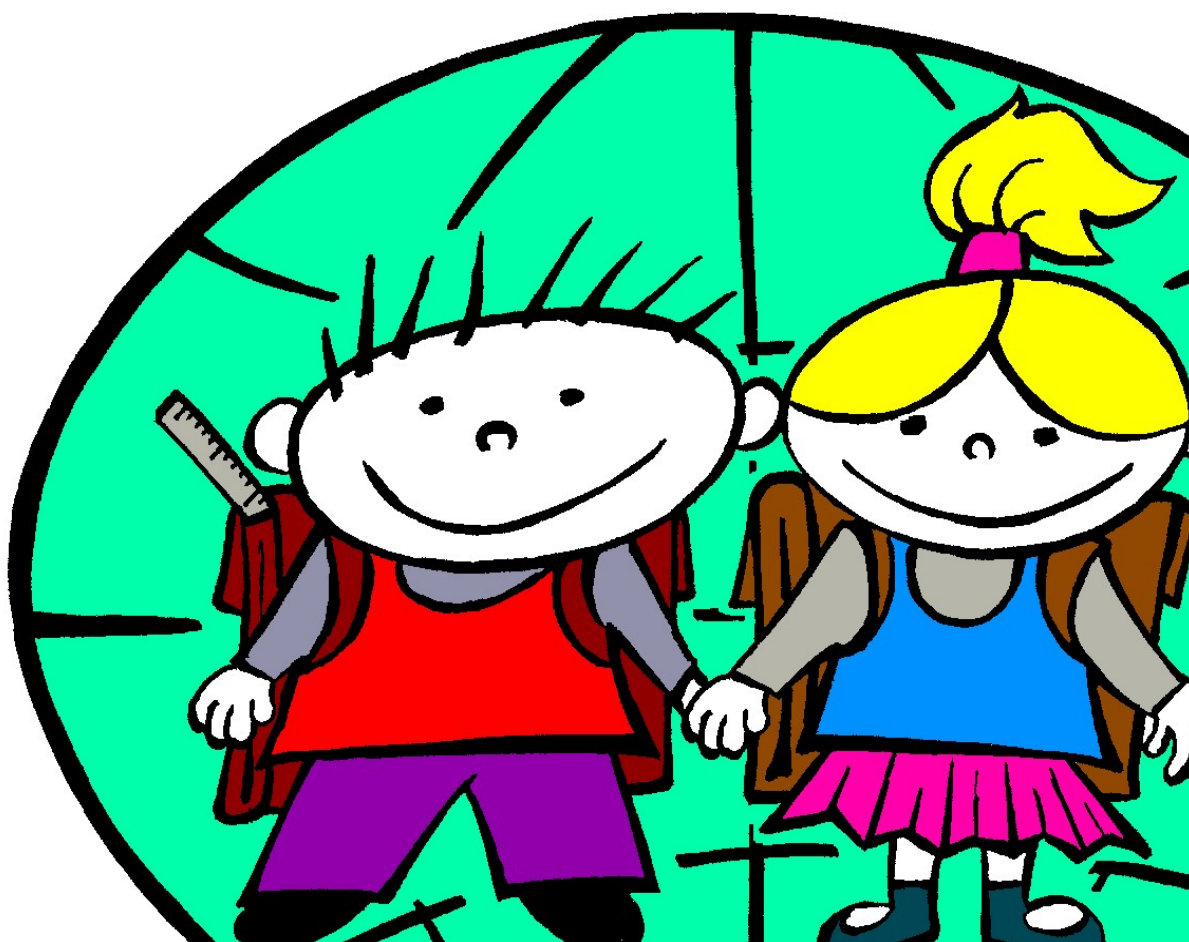

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

OTEVŘENÝ SVĚT

„Chceme být školou přístupnou všem dětem“

Školní vzdělávací program Základní školy

Havířov – Životice, Zelená 2

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	6
2.1 Úplnost a velikost školy	6
2.2 Umístění školy	6
2.3 Charakteristika žáků a pedagogického sboru	7
2.4 Ročníkové a celoškolské projekty	7
2.5 Školní družina	7
2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci	7
2.7 Školská rada	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu	9
3.2 Výchovně vzdělávací strategie	10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.3.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
3.4.1 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.5 Začlenění průřezových témat	18
4. Učební plán	23
4.1 Učební plán – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	24
5. Učební osnovy	25
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	25
5.1.1 Český jazyk a literatura	25
5.1.2 Anglický jazyk	44
5.2 Matematika a její aplikace	51
5.3 Informatika	68
5.4 Člověk a jeho svět	78
5.4.1 Environmentální výchova	113
5.5 Umění a kultura	123
5.5.1 Hudební výchova	123
5.5.2 Výtvarná výchova	133
5.5.3 Etická výchova	143

5.6 Člověk a zdraví	151
5.7 Člověk a svět práce	162
6. Učební osnovy - žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	173
7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a vlastní hodnocení školy	192
7.1 Hodnocení výsledků žáků ve škole	192
7.2 Vlastní hodnocení školy	194
8. Distanční vzdělávání	196
9. Přílohy	
1. Hodnocení a klasifikace	
2. Školní vzdělávací program pro družinu	
3. Ročníkové a celoškolské projekty	
4. Klíčové kompetence vyučovacích předmětů	
5. Standardy	

1. Identifikační údaje

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Základní údaje o škole

Název školy dle ZL:	Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace
Sídlo školy dle ZL:	Zelená 2/112, Havířov – Životice
Ředitel:	Mgr. Blanka Helštýnová
Statutární zástupce:	Nebyl jmenován
Zařazení do sítě škol:	1.1.2003
IČ:	75027569
IZO:	600136167
Součásti školy:	Školní družina
Odloučená pracoviště:	Mateřská škola U Křížů 2
Kapacita školy: (dle druhu zařízení př. MŠ, ZŠ, ŠD,ŠJ)	Mateřská škola 40 Základní škola 90 Školní družina 50 Školní jídelna – výdejna 175
Adresa www.stránek:	www.zselena.cz
E-mailová adresa:	zs.zelena@seznam.cz reditel@zselena.cz
Telefonní číslo:	+420 597 582 673 +420 737 442 132
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Pavla Stachurová pavla.koneszova@seznam.cz

Zřizovatel školy

Magistrát města Havířova

Svornosti 2

Havířov- Město

736 01

www.havirov-city.cz

posta@havirov-city.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2023

č. j. ZŠ/ZE/4/2023

.....

Mgr. Blanka Helštýnová

ředitelka školy

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace je nejmenší a nejstarší škola na území města Havířova. Je to škola se spojenými ročníky, založená v roce 1935. Je neúplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání 1. stupně ZŠ cca 90 žákům ve věku od šesti do jedenácti let. Základní škola má jedno odloučené pracoviště, Mateřskou školu U Křížů 2, Havířov – Životice. Ve školní budově je výdejna obědů. Provozujeme školní družinu

a odpolední volnočasové aktivity. Počítačová síť obsahující cca 12 počítačů a ve škole umožňuje žákům přístup na internet v každé učebně. V budově školy jsou 3 třídy a 2 odborné učebny, dvě oddělení školní družiny. Škola má světlé, čisté estetické prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečné. K pohybovým aktivitám žáci využívají malou tělocvičnu a veřejné sportoviště v blízkosti školy. V době volna a přestávek mohou žáci využívat prostory školy, tělocvičnu, hrací koutky a počítače ve třídách. Denně žáci mají jednu relaxační přestávku venku na zahradě, kde byla vybudována ekologická naučná stezka Živá zahrada.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v okrajové části města Havířova, část Životice. Do školy dojíždějí i žáci z okolních obcí Albrechtice, Těrlicko a z různých částí města Havířova.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

- Umístění v klidné části města, v blízkosti jsou Sady Životice a příroda.
- Nedaleko školy je autobusová zastávka.
- Moderní vybavení učeben, tělocvična, venkovní hřiště, školní zahrada.
- Učebna PC, internet a e-mail pro žáky a pedagogy.
- Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi.
- Žákovská a učitelská knihovna.
- Školní družina.

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Školní výdejna.
- Podmínky pro využití volného času, velký výběr kroužků – keramika, výtvarná výchova, sportovní aktivity.

2.3 Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Naše škola poskytuje základní vzdělání pro žáky 1. stupněve věku od šesti do jedenácti let. Kromě této skupiny žáků je v ZŠ umožněno vzdělávání i žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení a s mentálním postižením.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají potřebnou kvalifikaci ve svém oboru. Počet těchto zaměstnanců se odvíjí podle počtu tříd v daném školním roce.

2.4 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů, žáků a zákonných zástupců.

2.5 Školní družina

Činnost školní družiny probíhá v ranních i odpoledních hodinách. Kromě relaxace a odpočinku po vyučování a obědě je plán zaměřen na rozvíjení pohybových a tělesných dovedností formou kolektivních činností a her. Každý týden obsahuje různé činnosti literární, výtvarné, hudební, pracovní, společensko-vědné, dopravní a pohybové. Velký důraz je kladen na pobyt venku, a to na školním hřišti, zahradě, nebo v blízkém lese v okolí školy. Dle časových možností taky navštěvujeme místní knihovnu.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici.

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení zákonných zástupců do procesu vzdělávání svých dětí, a to není možné dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace. Spolupráce se zákonnými zástupci se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek, při dnech otevřených dveří a v době akcí pro veřejnost. Škola pořádá tvořivé dílny pro zákonné zástupce a děti, každoročně pořádá zahradní slavnosti pro zákonné zástupce, děti a veřejnost.

2.7 Školská rada

V řádných volbách byla v listopadu 2005 zvolena školská rada. Školská rada má 3 členy a schází se minimálně 2x ročně. Velmi aktivně spolupracuje s vedením školy a zapojuje se do organizace školního života.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

„Dokonalé učení necht' je stavěno na vlastních základech, tak rozsáhlých, aby celá ta obrovská stavba mohla povstat, a tak pevných, aby vše mohlo stát vlastní silou a nepotřebovalo v ničem cizí opory.“

J. A. Komenský Didaktika velká

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Základním úkolem školy je dát žákům dostatek možností a podnětů, aby se samy učily a objevovaly svět kolem sebe. Kde je to možné a vhodné, chceme učit formou projektů. Tento způsob odpovídá globálnímu způsobu myšlení, jež je jednou z priorit naší školy. Smyslem tohoto přístupu je především získat žáky pro vzdělání, využít jejich vrozenou zvědavost, vzbudit v nich chuť poznávat a umožnit jim pocit uspokojení z odvedené práce.

Škola klade důraz na šíření kladného vztahu k životu v nejširším slova smyslu, na rozvoj individuálních schopností žáků při respektování individuálního uplatnění učitele, jejich využití k týmové spolupráci, rozvoji osobnosti a jejího uplatnění v celku.

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Chceme:

- stejnou péči věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde,
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny,
- aby žáci pracovali v týmu a dokázali vhodnou diskusí prezentovat svůj názor,
- aby se žáci naučili získat informace z různých zdrojů a dokázali dát věci do souvislosti,

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- aby byli schopni řešit problémy, byli zodpovědní za své učení a získávali poznatky na základě zkušenosti,
- aby se naučili organizovat svou práci,
- aby učivo nebylo cílem, ale prostředkem k získávání kompetencí,
- vytvoření bezpečného klimatu školy pro žáka,
- otevřenou spolupráci s dalšími subjekty – Školská rada, knihovna, PPP, MŠ, ZŠ, na které budou přecházet žáci po ukončení 5. ročníku,
- využívat nové metody a formy práce,
- aby žáci získali pozitivní zdravé sebevědomí,
- rozvíjet myšlení žáků a schopnost sebehodnocení,
- aby žáci byli otevření k celoživotnímu vzdělávání,
- přechod od pasivního učení k aktivní účasti ve vzdělávání.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme takové situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity.
- Klademe důraz na týmovou práci a operativní vyučování.
- Zařazujeme hry a činnosti, které umožňují žákům porozumět verbální komunikaci, rozvíjet a používat.
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami i s dospělou osobou (spolupráce a společné akce starší – mladší, akce zákonných zástupců a veřejnosti).
- Čtení, psaní a diskusi používáme jako nástroje učení nejen v jazycích, ale i ve všech předmětech. Žáci vyhledávají odborné texty v různých zdrojích, čerpají z nich informace pro své učení, diskutují o nich a sami vytvářejí texty.
- Působíme jako model spisovného vyjadřování a vytváříme modelové situace, ve kterých se žáci učí základní komunikativní dovednosti (pozdravit, poděkovat).

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Vedeme žáky v rámci skupinové práce k tomu, aby se zhostili role mluvčího a prezentovali výsledky práce skupiny.
- Organizujeme situace, ve kterých žáci prezentují výsledky své práce na veřejnosti, (sportovní akce, různé soutěže atd.).
- Žáci vyhledávají odborné texty, informace v různých zdrojích, (encyklopedie, internet, časopisy atd.).

Kompetence k učení

- Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment, prvky daltonské výuky.
- Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, umožňujeme žákům podílet se na vytváření kritérií hodnocení a také svou práci podle nich hodnotit.
- Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí i mezi jednotlivými předměty.
- Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
- Vybízíme žáky, aby kladli věcné otázky.
- Plánujeme učení a hodnotíme žáky způsobem, kterým jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
- Umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

Kompetence pracovní

- Pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času.
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů.
- Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech.
- Při praktických činnostech vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a zdraví spolužáků.
- Seznamujeme žáky s netradičními materiály, nástroji, technikami a jejich využitím v běžném životě (keramická hlína, dřevo).
- Vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení.
- Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů.
- Umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle.
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky.

Kompetence k řešení problémů

- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost.
- Umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.
- Zařazujeme do výuky takové metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
- Žákům není bráněno při vlastní volbě vypracování úkolů.
- Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž více přístupů k vyřešení.

Kompetence občanské

- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledáme společné řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Škola v rámci možnosti pořádá sportovní soutěže, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města, školních akcích, vystoupení pro MŠ.

Kompetence sociální personální

- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Vedeme žáky k tomu, aby spolurozhodovali o společných záležitostech třídy a školy a vyjadřovali své názory.
- Do výuky zařazujeme projekty, projektové dny.
- Zařazujeme do výuky skupinovou i individuální práci, práci ve dvojicích a komunitní kruhy.
- Prostřednictvím různých technik hodnocení a sebehodnocení práce žáků se žáci učí oceňovat práci vlastní i druhých.
- Učíme žáky respektovat odlišnosti mezi lidmi a dětmi.
- Zapojujeme žáky do dění obce a organizujeme akce, při kterých se žáci mohou setkat s odkazem a tradicemi regionu, (návštěvy knihoven, besedy, oslavy obce atd.).

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice, (vánoční dílny, velikonoční jarmark, vystoupení žáků atd.).

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií při učení i v běžném životě.
- Podporujeme zapojení žáků do dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií.
- Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií při řešení problémů.
- Vedeme je využívat digitální technologie ke sdílení informací a dat s vybranými lidmi, komunikaci a týmové spolupráci.
- Seznamujeme žáky s prací v digitálním vzdělávacím prostředí.
- Podporujeme žáky vytvářet, zpracovávat a přenášet a uchovávat digitální obsah.
- Seznamujeme žáky s rizikovými faktory souvisejícími s používáním digitálních technologií, klademe důraz na bezpečnost při práci s nimi.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou v naší škole vzdělávání formou integrace v běžné třídě. Škola nemůže vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky s omezenou možností pohybu. Nemáme zde bezbariérový přístup.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště je žákům upravován jejich individuální plán včetně metod práce a způsobů hodnocení výsledků vzdělávání. Pro výuku žáků se specifickými potřebami vytváříme podnětné prostředí, probíhá reedukace učiva.

Naše škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Havířově a Speciálně pedagogickým centrem v Karviné, do které se souhlasem zákonných zástupců doporučujeme žáky k vyšetření. Podle individuálních potřeb žáků využíváme školní prostory a zařízení jako je školní družina, tělocvična, zahrada, počítačová učebna.

Škola se snaží vytvořit optimální podmínky pro tyto žáky. Tato problematika zasahuje průřezové téma osobnostní a sociální výchova. Nejde pouze o obsah učiva a zvládnutí učebních osnov, ale zejména o rozvoj celé osobnosti žáka. Podmínkou úspěšného vzdělávání žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním je úprava a formulování výstupu. K tomu je potřeba spolupráce se zákonnými zástupci a se školou, ve které bude žák pokračovat

po ukončení pátého ročníku.

3.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – dle platné legislativy

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, které realizuje škola. Žáci se dělí na tyto 3 skupiny:

- 2 – Zdravotně postižení – vývojová porucha učení, vývojová porucha chování
Integrace, reedukace, navýšený normativ (dle pravidel zřizovatele)
- 3 – Zdravotně znevýhodnění
- 4 – Sociálně znevýhodnění

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Pověřený pedagogický pracovník stanoví termín přípravy plánu pedagogické podpory a organizuje společně s vyučujícím schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i s žákem samotným.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Jako **podpůrná opatření** pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- častější kontrola a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení vkládání krátkých přestávek do vyučovací hodiny

Podle školním vzdělávacím programu se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je školní vzdělávací plán podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (viz.tabulka) a pro žáky s přiznanými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu(viz. tabulka). Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán zpracovává škola. Na úrovni individuálního vzdělávacího plánu je možné na doporučení školského pedagogického zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené školním vzdělávacím programem, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole:

V případě žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními škola žákovi vytvoří podmínky pro řádné vzdělávání a dle potřeby stanoví plán pedagogické podpory, popř. individuální vzdělávací plán.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, škola vytvoří podmínky pro jeho řádné vzdělávání, stanoví podpůrná opatření, která budou odpovídat jeho potřebám a s jejímž užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, škola stanoví podpůrná opatření v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech přizpůsobit odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu)
- popř. spolupráci s ostatními školami

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení: čtení, psaní, počítání
- nepřesné vnímání času
- obtížné rozlišování podstatného a podružného
- neschopnost pracovat s abstrakcí
- snížená schopnost učit se, pracovat se změnou, s technikou učení
- problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť
- malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené
- řešit problémy a vnímat souvislosti

Podpůrná opatření, která se ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují:

- posilování kognitivních schopností
- pravidelné a systematické doučování ve škole
- podpora přípravy na školu v rodině
- podpora osvojování jazykových dovedností
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělání vytváříme ve škole tyto podmínky:

- Zadáváme individuální samostatné práce a problémové úkoly.
- Umožňujeme výuku formou internetu, práce na PC a testů Scio, Kalibro, Cermat.
- Tolerujeme vlastní pracovní tempo.
- Nabízíme možnosti uplatnění mimo školu, (soutěže, kulturní vystoupení atd.).
- Pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení.

- Doporučujeme další přípravu v kroužcích, zájmových činnostech.

3.4.1. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných – dle platné legislativy

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole:

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je potřeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli vyučovacími předměty, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školským poradenským zařízením. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení individuálně vzdělávacího plánu jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Individuální vzdělávací plán je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od doporučení školského pedagogického zařízení. Součástí individuálního vzdělávacího plánu je termín vyhodnocení naplňování individuálního vzdělávacího plánu, který může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Pověřený pedagogický pracovník zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být individuální vzdělávací plán prováděn.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole:

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích, obohacování vzdělávacího obsahu
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

• Osobnostní a sociální výchova	OSV
• Výchova demokratického občana	VDO
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
• Multikulturní výchova	MkV
• Environmentální výchova	EV
• Mediální výchova	MV

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy: Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita,
Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice,
Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, AJ, M, HV, VV	ČJ, AJ, M, HV, VV	ČJ, AJ, M, HV, VV	HV	HV
Sebepoznání a sebepojetí	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS, AJ, VV	ČaS, AJ, VV
Seberegulace a sebeorganizace				ČaS	ČaS
Psychohygienu	TV, ČJ, HV	TV, ČJ, HV	TV, ČJ, HV	TV, ČaS	TV, ČaS
Kreativita	M, HV, PČ, VV	M, HV, PČ, VV	M, HV, PČ, VV	M, ČJ, ČaS, PČ	M, ČJ, ČaS, PČ
Poznávání lidí	ČaS, VV	ČaS, VV	ČaS, VV	ČaS	ČaS
Mezilidské vztahy	ČaS, HV, PČ	ČaS, HV, PČ	ČaS, HV, PČ	ČaS, ČJ, TV, AJ, PČ	ČaS, ČJ, TV, AJ, PČ
Komunikace	ČJ, AJ, M, PČ, ČaS	ČJ, AJ, M, PČ, ČaS	ČJ, AJ, M, PČ, ČaS	ČJ, AJ, M, PČ, ČaS, HV, ITC	ČJ, AJ, M, PČ, ČaS, HV, ITC
Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	TV, HV, PČ	TV, HV, PČ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				ČJ, PČ	ČJ, PČ
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČaS, TV	ČaS, TV	ČaS, TV	TV, ITC, PČ	TV, ITC, PČ

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	ČaS, TV	ČaS, TV	ČaS, TV	ČaS, TV	ČaS, TV
Občan, občanská společnost a stát				ČaS, PČ	ČaS, PČ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, AJ, VV	ČJ, AJ, VV
Objevujeme Evropu a svět				ITC, ČaS, VV	ITC, ČaS, VV
Jsme Evropané.				ČJ, ČaS, VV	ČJ, ČaS, VV

Multikulturní výchova

Tematické okruhy: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	AJ, ČaS	AJ, ČaS	AJ, ČaS	AJ, ČaS, PČ	AJ, ČaS, PČ
Lidské vztahy	ČaS, VV	ČaS, VV	ČaS, VV	ČaS, ČJ, AJ, HV	ČaS, ČJ, AJ, HV

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Etnický původ	ČaS, VV	ČaS, VV	ČaS, VV	PČ	PČ
---------------	---------	---------	---------	----	----

Environmentální výchova

Tematické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	VV	VV	VV	AJ, ČaS	AJ, ČaS
Základní podmínky života	ČaS, PČ, VV	ČaS, PČ, VV	ČaS, PČ, VV		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
Vztah člověka k prostředí	ČaS, PČ	ČaS, PČ	ČaS, PČ	ČaS, ITC, VV	ČaS, ITC, VV

Mediální výchova

Tematické okruhy: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ, ČaS, TV	ČJ, ČaS, TV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČaS, VV	ČaS, VV
Stavba mediálních sdělení				ČaS, ČJ	ČaS, ČJ

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Vnímání autora mediálních sdělení				AJ	AJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČaS, HV, ITC, VV	ČaS, HV, ITC, VV
Tvorba mediálních sdělení	ČJ, ČaS, TV	ČJ, ČaS, TV	ČJ, ČaS, TV	ČJ, ČaS, TV, ITC, PČ	ČJ, ČaS, TV, ITC, PČ
Práce v realizačním týmu	ČJ	ČJ	ČJ	ČaS, PČ, VV	ČaS, PČ, VV

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem hodin	Z toho disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	8+1	7+1	7+1	6+1	40	5
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1	23	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	0+1	1	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	
	Vlastivěda				2	2	4	2
	Přírodověda				1+1	1+1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	8	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná	časová dotace	20	22	24	26	26	118	-
z toho disponibilní	časová dotace	2	3	3	3	3	-	14

4.1 Učební plán – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem hodin	Z toho disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	8	7	7	6	35	-
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1	23	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	0+1	1	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	
	Vlastivěda				2	2	4	
	Přírodověda				1+1	1+1	4	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	8	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná	časová dotace	20	22	24	26	26	118	-
z toho disponibilní	časová dotace	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1	5	9+5

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizovaná v povinných vyučovacích předmětech – Český jazyk a literatura, Anglický jazyk. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat.

5.1.1 Český jazyk a literatura

„Hled' me sobě své mateřštiny, v ní je vzdělanost naše.“

Jan Neruda

Charakteristika

Předmět: Český jazyk

Časová dotace: 1. ročník 8 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 9 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 8 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 8 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 7 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 40 vyuč. hod. týdně

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchovy, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V životě i ve škole se dítě potřebuje účinně dorozumívat slovem i písmem. Proto se zaměřujeme na to, aby se děti uměly domluvit s lidmi, porozumět textům a instrukcím, sdělit svůj postoj nebo pocit a pochopit záměry a postoje druhých, zvládat dorozumívací situaci a vyjednat své záležitosti, citlivě vnímat literární díla a krásu kolem sebe. Takto pojaté hodiny češtiny vedou k tomu, že dítě při činnostech ve škole chce ovládnout jazyk kultivovaněji, srozumitelněji a správněji.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

a kriticky posoudit jeho obsah. Nenásilnou formou vedeme žáky ke spisovnému vyjadřování a k užívání slov a tvarů spisovného jazyka.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární složka jazykového vzdělávání učí žáky orientovat se v různých formách, druzích a žánrech slovesné produkce minulosti i současnosti; prostřednictvím uměleckých obrazů jim pomáhá poznávat mnohotvárnost života i hodnoty ovlivňující rozhodování člověka v různých situacích. Nejvýznamnějším cílem předmětu na 1. stupni ZŠ je ovládnutí čtení a psaní. Důraz klademe na čtení s porozuměním. Ve vyučování literatury je cílem, aby si žáci osvojili základy literární kultury a stali se aktivními čtenáři.

Výuka je organizována ve třídách, některá témata z oblasti slohu a literatury se realizují formou projektů. Dalšími organizačními formami výuky jsou návštěvy knihoven, práce s textem, knihou a PC.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří příležitosti, při kterých si žáci vytvářejí, osvojují vědomosti a dovednosti různými způsoby, aby poznali, který způsob jim lépe vyhovuje
- vede žáky k ohleduplnému chování vůči spolužákům – modelové situace, komunitní kruh, skupinová práce, rozhovor nad přečteným textem
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc-rozhovor, modelové situace, rozhovor nad přečteným textem, práce s chybou jako prostředek, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k tomu, aby si propojovali učení se životem, aby přemýšleli, k čemu jim nová znalost nebo dovednost bude
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- do výuky zařazuje činnosti, které žákům umožňují porozumět verbální komunikaci, komunikovat mezi sebou i s učitelem, umět vyslechnout druhého, aniž by ho zbytečně přerušovali, udržovat s mluvčím oční kontakt
- do výuky zařazuje činnosti, vyžadující vzájemnou pomoc
- vytváří situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor
- vede žáky v rámci skupinové práce k tomu, aby se zhostili role mluvčího a prezentovali výsledky práce skupiny
- vede žáky k používání správných termínů a výstižných výrazů, které souvisejí s daným tématem, k tomu, aby při popisu situací nebo při vyprávění příběhů ze života postupovali chronologicky od začátku do konce, aby nacházeli příčiny a následky dané situace a popisovali je
- vede žáky k hlasité, zřetelné a výrazné řeči

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- společně s žáky formuluje cíl činnosti, vytváří pravidla a vyžaduje jejich dodržování

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří situace, při kterých má žák možnost naučit se přijímat názory nebo přesvědčení druhých jako možné, svůj názor předkládat také jako jeden z možných a opírat ho o argumenty
- vede žáky k tomu, aby se neposmívali emocím druhých

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k navrhování různých řešení problémů, dokončení úkolů a zdůvodnění svých závěrů
- vede žáky k vzájemné pomoci
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat pokrok
- vytváří situace, ve kterých žáci vyhledávají a porovnávají informace

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k samostatnému rozhodování, kterých technologií využijí
- vede žáky k vytváření digitálního obsahu
- vytváří situace k zefektivnění práce pomocí digitálních technologií
- vede žáky při digitální komunikaci k etickému jednání

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.</p> <p>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p>	<p>1. ročník</p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky.</p> <p>Píše velká písmena na začátku věty.</p> <p>2. ročník</p> <p>Porovnává význam slov: homonyma, synonyma, antonyma, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.</p> <p>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p>	<p>Zvuková stránka jazyka.</p> <p>Slovní zásoba, skladba, tvoření slov, zvuková stránka jazyka, pravopis.</p>	<p>HV – hlásky, délka – dech, říkadla</p> <p>PČ – modelování písmen, obkreslování</p> <p>HV – artikulační a dechová cvičení</p> <p>LV – přenes</p> <p>TV – pantomima, řazení podle velikosti</p> <p>VV</p> <p>ČaS – mapa</p> <p>AJ – třídění (slovesa, přídavná jména)</p> <p>VV – slovní druhy, plakát</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti a soustředění</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty</p>	<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ů.</p> <p>Odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>3. ročník</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p> <p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.</p>	<p>Tvarosloví, pravopis.</p>	<p>OSV – psychohygienu, hledání pomoci při potížích</p>
--	---	------------------------------	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>2. období</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ</p>	<p>4. ročník</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku.</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.</p> <p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojici.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích</p>	<p>Slovní zásoba, tvoření slov, skladba, pravopis.</p>	<p>PČ - výroba pomůcky PRV ČaS – regionální výrazy M – slovní úlohy MV - práce v realizačním týmu</p>
---	---	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>věty.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p> <p>1. období</p> <p>Literární výchova</p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku</p>	<p>výrazů, podle potřeby je obměňuje.</p> <p>Zdůvodňuje a píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>5. ročník</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <p>V neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p> <p>Zvládá základní příklady shody přísudku s holým podmíněním.</p> <p>1. ročník</p> <p>Čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku.</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného</p>	<p>Tvarosloví, skladba, pravopis.</p> <p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním</p>	<p>HV – zpěv písní</p> <p>ČaS – básně (roční období)</p> <p>VV – vyjadřování pocitů barvou</p>
--	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>textu.</p> <p>2. ročník</p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřené věku.</p> <p>Vyjadřuje a jednoduše zdůvodňuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <p>3. ročník</p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřené věku.</p> <p>Vyjadřuje a zdůvodňuje své pocity z přečteného textu a diskutuje o nich.</p> <p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>textem, základní literární pojmy.</p>	<p>MV - tvorba mediálního sdělení, vlastní tvorba dětí – pohádky dětí dětem</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>2. období</p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</p> <p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a jednoduše je zaznamenává. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy.</p> <p>5. ročník</p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je a zdůvodňuje. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Rozlišuje různé typy uměleckých a sdělovacích textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy.</p>	<p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, základní literární pojmy.</p>	<p>VV – ilustrace</p> <p>ČaS – vyprávění o přečteném</p> <p>MkV – lidské vztahy, pohádky a pověsti různých národů</p> <p>MV - tvorba mediálních sdělení, vlastní tvorba dětí – pohádky dětí dětem</p>
--	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.</p>	<p>písemných pokynů.</p> <p>1. ročník Osvojí si základní komunikační pravidla.</p> <p>2. ročník Osvojí si pravidla rozhovoru.</p> <p>3. ročník Vede rozhovor na dané téma podle daných pravidel.</p>	<p>Základní techniky mluveného projevu.</p> <p>Zahájení a ukončení dialogu, dialog na základě obrazového materiálu.</p> <p>Základní komunikační pravidla, střídání role mluvčího a posluchače.</p>	<p>OSV- sociální rozvoj, osobnostní rozvoj</p> <p>ČaS</p> <p>LV - modelové situace</p> <p>AJ - rozhovor</p> <p>OSV-komunikace</p> <p>VMEGS– Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>1. ročník Vypráví s pomocí návodných otázek, vyjadřuje se jednoduchými větami správnou intonací.</p> <p>2. ročník Vypráví krátký projev na dané téma samostatně, popřípadě s návodnými otázkami.</p>	<p>Jednoduché vypravování podle obrázkové osnovy.</p> <p>Jednoduché vypravování podle osnovy vytvořené učitelem.</p> <p>Vypravování podle jednoduché osnovy.</p>	<p>ČJ</p> <p>M</p> <p>ČaS</p> <p>LV</p> <p>ČT</p> <p>OSV - komunikace</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p>	<p>3. ročník Vypráví samostatně se správnou dějovou posloupností, tvoří osnovu s pomocí učitele.</p> <p>1. ročník Opravuje svou nesprávnou výslovnost na pokyn učitele dle svých řečových dispozic.</p> <p>2. ročník Správně vyslovuje všechny hlásky, opravuje nedbalou výslovnost.</p> <p>3. ročník Vědomě pečlivě sám vyslovuje.</p> <p>1. ročník V mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>2. ročník Zvládá základní techniky</p>	<p>Mluvený projev, základní techniky komunikační situace.</p> <p>Mluvený projev.</p>	<p>ČT ČaS M AJ OSV – osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>LV ČaS HV – dechová cvičení OSV – osobnostní a</p>
--	---	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.</p>	<p>mluveného projevu.</p> <p>3. ročník Zdokonaluje základní techniky mluveného projevu.</p> <p>1. ročník Uvědomuje si a používá základní hygienické návyky spojené s psaním.</p> <p>2. ročník Fixuje si základní hygienické návyky spojené s psaním.</p> <p>3. ročník Automatizuje si a dodržuje základní hygienické návyky spojené s psaním.</p>	<p>Písemný projev.</p>	<p>sociálnírozvoj</p> <p>ČJ - správné sezení, uvolňovací cviky ruky, úhlednost písma ČaS M VV OSV – psychohygienu, dodržování hygienických návyků</p>
<p>Píše správné tvary písma a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní</p>	<p>1. ročník Píše správné tvary písmen a číslic, zvládá správné spojení písmen a slabik.</p>	<p>Písemný projev.</p>	<p>ČJ ČaS M - zápis</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>písemný projev.</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p>	<p>2. ročník Správně užívá velká písmena ve slovech a ve větách včetně diakritických znamének.</p> <p>3. ročník Provádí kontrolu vlastního písemného projevu, dodržuje požadavky na čitelnost a úhlednost.</p> <p>1. ročník Osvojí se techniku psaní, dbá na čitelný a úhledný písemný projev.</p> <p>2. ročník Seznámí se s jednoduchými žánry písemného projevu, dbá na čitelný a úhledný písemný projev.</p> <p>3. ročník Osvojí si jednoduché žánry písemného projevu.</p>	<p>Psaní správných tvarů písmen a číslic, slabiky, jednoduchá slova, krátké věty, technika psaní. Adresa, blahopřání. Omluvenka, pozvánka. Opis, přepis.</p>	<p>VV – plakát PV – vizitka</p> <p>VV ČaS OSV – rozvoj schopností poznávání</p>
--	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p> <p>2. období Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro</p>	<p>1. ročník Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti.</p> <p>2. ročník Seřadí podle dějové posloupnosti ilustrace a ke každé vytvoří větu.</p> <p>3. ročník Vypráví příběh podle ilustrací.</p> <p>4. ročník Vyhledává informace v textu čtením potichu i nahlas.</p> <p>5. ročník Seznámí se s přiměřeně náročnými odbornými texty v dětských časopisech a encyklopediích.</p> <p>4. ročník Tvoří osnovu vhodným výběrem nejdůležitějších myšlenek</p>	<p>Obrázková osnova. Vede dialog na základě obrazového materiálu. Samostatně vypráví podle seřazených ilustrací.</p> <p>Čtení tiché a hlasité, čtení vyhledávací, naslouchání, soustředěné, pozorné. Věcné čtení, čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov.</p> <p>Vypravování, tvoření osnovy k textu.</p>	<p>ČaS OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – komunikace</p> <p>ČaS – doplňuje informace k probíranému učivu</p> <p>ČaS ČT - zápis učiva</p>
---	--	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého</p>	<p>v odstavci.</p> <p>5. ročník Tvoří graficky a logicky přehledné zápisy.</p> <p>4. ročník Osvojí si pravidla dialogu a telefonického rozhovoru.</p> <p>5. ročník Zanechá vzkaz na záznamníku.</p> <p>4. ročník Dokáže rozlišit spisovná a nespisovná slova.</p> <p>5. ročník Užívá spisovná slova v různých komunikačních situacích.</p> <p>4. ročník Procvičuje náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo.</p>	<p>Jednoduchý a srozumitelný zápis k textu, čitelný a přehledný písemný projev.</p> <p>Žánry písemného projevu, vzkaz, inzerát, pozvánka, dopis, zpracování jednoduchých úkolů a zaslání.</p> <p>Slovní zásoba, komunikační situace.</p> <p>Mluvený projev.</p>	<p>OSV - komunikace</p> <p>AJ - telefonování, představování ITC OSV - komunikace, mezilidské vztahy</p> <p>OSV – osobnostní a sociální rozvoj VMEGS – jsme Evropané</p> <p>ČaS – samostatný projev</p>
--	---	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>komunikačního záměru.</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p>	<p>5. ročník Používá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo.</p> <p>4. ročník Prokazuje, že rozumí textu.</p> <p>5. ročník Hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity. Dovede si udělat výpisky z textu.</p> <p>4. ročník Využívá poznatků z četby, vyjadřuje pocity z četby, z poslechu pořadu nebo ze sledování divadelního představení.</p> <p>5. ročník Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si</p>	<p>Mluvený projev.</p> <p>Mluvený projev.</p>	<p>ČJ ČaS ČT -čtenářský deník MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, reklama OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>ČJ ČaS PČ – popis práce VV TV</p>
---	---	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p>	<p>z něj podstatná fakta.</p> <p>4. ročník Seznámí se s jednoduchými komunikačními žánry.</p> <p>5. ročník Osvojí si jednoduché komunikační žánry.</p>	<p>Inzerát, dopis, vzkaz, adresa, tiskopisy, přihláška, dotazník, příspěvek do časopisu.</p>	<p>AJ LV OSV – kreativita MV– stavba mediálních sdělení</p>
<p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.</p>	<p>4. ročník Sestaví jednoduchou osnovu k vyprávění.</p> <p>5. ročník Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje ústně i písemně.</p>	<p>Mluvený a písemný projev.</p>	<p>ČaS OSV - kreativita</p>

5.1.2 Anglický jazyk

„Účelem vzdělání není zaplnit mysl, ale otevřít ji. Čím více poznatků si osvojíme, tím víc si uvědomíme, co ještě neznáme.“

Neznámý autor

Charakteristika

Předmět: Anglický jazyk

Časová dotace: 1. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 3 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 3 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 3 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 11 vyuč. hod. týdně

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávání vede žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní a všeobecné jako cílové kompetence jazykové výuky.

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a umí tyto fráze a výrazy používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, (o místě, o lidech, o věcech). Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadává žákům motivační domácí úkoly
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty
- požaduje od žáků prezentaci domácích úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracovaných úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na vlastní týmovou práci
- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace
- využívá informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- orientuje se na skupinovou práci, spolupráci ve třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- na konkrétních případech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice

Kompetence pracovní

Učitel:

- žádnou práci žáky netrestá
- umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k běžnému využívání digitální zařízení
- vede žáky, aby samostatně vyhledávali neznámá slova, ověřovali jejich výslovnost
- seznamuje žáky s technologiemi a jejich využitím pro komunikaci v cizím jazyce

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období</p> <p>Řečové dovednosti</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který</p>	<p>1. - 3. ročník</p> <p>Dokáže adekvátně reagovat na jednoduché pokyny a otázky.</p> <p>1. - 3. ročník</p> <p>Používá slovní zásobu, se kterou se seznámil ve výuce.</p> <p>1. - 3. ročník</p> <p>Pochopí smysl jednoduchých písemných sdělení.</p> <p>1. - 3. ročník</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého, vedeného dialogu.</p>	<p><i>Učivo</i></p> <p>Zvuková podoba jazyka.</p> <p>Tematické okruhy – pozdravy, představení.</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola.</p> <p>Grafická podoba jazyka.</p> <p>Tematické okruhy – lidské tělo, jídlo, oblékání</p> <p>Zvuková podoba jazyka.</p> <p>Základní výslovnostní návyky.</p>	<p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>HV-písně k tématům</p> <p>TV -práce s míčem</p> <p>VV - obrázek podle instrukcí</p> <p>ČaS - tematické okruhy</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>MkV – kulturní diference</p> <p>Pexeso</p> <p>VV -ověření kresbou</p> <p>OSV - komunikace</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p> <p>2. období Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou</p>	<p>1. a 2. ročník Reaguje ukazováním na příslušné obrázky na základě poslechu.</p> <p>3. ročník Dokáže napsat slyšené slovo nebo slovní spojení.</p> <p>2. ročník Dokáže napsat slovo a doplnit věty s pomocí vizuální opory.</p> <p>3. ročník Dokáže napsat slova a krátké věty s pomocí textové opory.</p> <p>4. a 5. ročník Rozumí obsahu a smyslu slyšených pokynů a otázek jednotlivých jednoduchých</p>	<p>Tematické okruhy – zvířata, barvy, číslovky.</p> <p>Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Tematické okruhy – moje město, nakupování.</p> <p>Grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně).</p> <p>Tematické okruhy – volný čas, povolání.</p>	<p>OSV - komunikace</p> <p>ČJ -abeceda HV -písně</p> <p>ČaS – zvířat, Evropa HV – cizojazyčné písně MV – vnímání autora mediálních</p>
---	--	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>výslovností.</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Mluvení</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p>	<p>témat.</p> <p>4. - 5. ročník</p> <p>Rozumí obsahu a smysl slyšených jednoduchých vět za pomoci vizuální opory.</p> <p>4. - 5. ročník</p> <p>Rozumí obsahu a smysl jednoduchých auditivních projevů za pomoci vizuální opory.</p> <p>4. - 5. ročník</p> <p>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.</p>	<p>Zvuková podoba jazyka.</p> <p>Základní výslovnostní návyky.</p> <p>Tematické okruhy – nákupy, oblékání.</p> <p>Tematické okruhy – bydliště, dopravní prostředky.</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.</p>	<p>sdělení</p> <p>ITC - časopisy</p> <p>ČJ -abeceda</p> <p>ČJ – sloh, popis</p> <p>OSV - komunikace</p> <p>EV - ekosystémy</p>
---	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p> <p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života,</p>	<p>4. - 5. ročník Jednoduchým způsobem vyjadřuje informace vztahující se k jeho osobě. Hovoří o různých tématech.</p> <p>4. - 5. ročník Reaguje na jednoduché otázky vztahující se k jeho osobě.</p> <p>4. - 5. ročník Z jednoduchého textu získá požadovanou informaci.</p> <p>4. a 5. ročník Dokáže rozumět jednoduchým krátkým textům za pomoci</p>	<p>Základní výslovnostní návyky. Tematické okruhy – kalendářní rok (svátky, měsíce, dny v týdnu).</p> <p>Použití základní slovní zásoby v komunikačních situacích. Tematické okruhy – roční období, hodiny.</p> <p>Práce se slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy – příroda, počasí.</p>	<p>ČJ – pravidla pravopisu Sloh - formuláře ČaS - profese MkV – kulturní diference</p> <p>OSV – mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>ČJ - synonyma HV - písňe</p> <p>Sloh - vykání, tykání, modelové situace rozhovoru</p>
--	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</p> <p>Vyplní osobní údaje do formuláře.</p>	<p>vizuální opory.</p> <p>4. - 5. ročník Dokáže rozumět jednoduchým krátkým textům za pomoci vizuální opory.</p> <p>4. - 5. ročník Dokáže napsat jednoduchý souvislý text na probíraná témata.</p> <p>4. - 5. ročník Vyplňuje jednoduché formuláře.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně).</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět. (Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.)</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět.</p>	<p>OSV - komunikace MkV – lidské vztahy</p>
--	--	---	---

5.2 Matematika a její aplikace

„Radost z uvažování a chápání je nejkrásnějším darem přírody.“

Albert Einstein

Charakteristika

Předmět: Matematika

Časová dotace: 1. ročník 4 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 5 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 5 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 4 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 5 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 23 vyuč. hod. týdně

Matematika je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Zejména klademe důraz na to, aby žáci zvládli základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení), aby rozuměli významu operace, aby pochopili algoritmus každé operace a aby byli schopni tuto operaci provést. Dále se zaměřujeme na uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života. Zároveň se snažíme, aby byli žáci schopni pracovat s jednoduchými diagramy, grafy a tabulkami, aby uměli poznat a narýsovat základní geometrické útvary a pracovat s nimi v běžném životě.

Předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy: číslo a početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru a nestandardní aplikační úlohy a problémy.

a) Číslo a početní operace

- Žáci si postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení).
- Dovednost (provádění početních operací).
- Porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací).

b) Závislosti a vztahy

- Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů.

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislosti navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

c) Geometrie v rovině a v prostoru

- Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

d) Slovní úlohy

- Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří situace pro různé výukové aktivity o různých stupních obtížnosti a umožňuje žákům vstoupit do výuky, je-li pro něj výuka příliš obtížná nebo naopak snadná
- vede žáky k tomu, aby si uvědomovali použitelnost získaných vědomostí a dovedností v běžném životě
- podporuje sebehodnocení žáků a toleranci k žákům
- vede žáky k dodržování předem stanovených pravidel

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří situace, při nichž žáci tvoří a využívají vizuální znázornění
- při samostatné činnosti vede žáky k hledání vlastních řešení a jejich vysvětlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na porozumění probíraného učiva, dává prostor případným dotazům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje aktivity vyžadující vzájemnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů a postupů, účinné sebereflexi.
- prostřednictvím pravidelného sebehodnocení podporuje sebepoznání u žáků
- vede žáky, aby pracovali podle návodu, předem stanoveného postupu a umožní jim hledat vlastní postup

Kompetence občanská

Učitel:

- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- v rámci možnosti pořádá soutěže
- vede žáky k účasti na akcích města, školních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie
- vytváří situace k používání digitálních zařízení při učení a vzdělávání
- vede žáky, aby se orientovali v technologiích a jejich využití k usnadnění práce
- vede žáky, aby při komunikaci a sdílení informací jednali eticky

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1.období</p> <p>Číslo a početní operace</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory a daným počtem prvků.</p>	<p>1.ročník</p> <p>Přiřadí k danému počtu prvků odpovídající číslicí (a naopak), vytvoří soubor o daném počtu prvků v oboru přirozených čísel 0-20.</p> <p>2.ročník</p> <p>Přiřadí k danému počtu prvků odpovídající číslicí (a naopak), vytvoří soubor o daném počtu prvků v oboru přirozených čísel 0-100.</p> <p>3.ročník</p> <p>Přiřadí k danému počtu prvků odpovídající číslicí (a naopak), vytvoří soubor o daném počtu prvků v oboru přirozených čísel</p>	<p>Obor přirozených čísel, počítání prvků a manipulace s předměty.</p>	<p>ČJ- říkadla</p> <p>PČ - modelování</p> <p>HV -písně s číslicemi</p> <p>TV – pohybová hra</p> <p>“molekuly“</p> <p>AJ - hra s předměty</p> <p>OSV - osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p>	<p>0-1 000.</p> <p>1.ročník Přečte a zapíše pomocí znamének rovnosti a nerovnosti přirozená čísla 0 – 20.</p> <p>2.ročník Přečte a zapíše pomocí znamének rovnosti a nerovnosti přirozená čísla 0 –100.</p> <p>3.ročník Přečte a zapíše pomocí znamének rovnosti a nerovnosti přirozená čísla 0 –1 000.</p>	<p>Obor přirozených čísel, počítání prvků a manipulace s předměty, porovnávání čísel.</p>	<p>ČJ - básně TV –skupinové hry ČaS -jednotky VV - číslice, znaménka PČ – výroba číslic, znamének OSV -osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p>	<p>1.ročník Přiřadí číslo k danému obrazu na číselné ose, čte čísla na ose v oboru přirozených čísel 0 -20.</p> <p>2.ročník Přiřadí číslo k danému obrazu na</p>	<p>Číselná osa.</p>	<p>ČaS - jednotky (měření)</p>

<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p>	<p>číselné ose, čte čísla na ose v oboru přirozených čísel 0 -100.</p> <p>3.ročník Přiřadí číslo k danému obrazu na číselné ose, čte čísla na ose v oboru přirozených čísel 0-1 000.</p> <p>1. ročník Sčítá a odčítá z paměti přirozená čísla v oboru do 20 bez přechodu přes desítku.</p> <p>2.ročník Sčítá a odčítá z paměti přirozená čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku, násobí a dělí z paměti v oboru násobílek 2,3, 4, 5.</p> <p>3.ročník Sčítá a odčítá z paměti přirozená čísla v oboru do 1 000, násobí a dělí z paměti v oboru všech násobílek i mimo obor „malé</p>	<p>Obor přirozených čísel, početní operace s přirozenými čísly, násobilka.</p>	
---	--	--	--

<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p> <p>2. období Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost</p>	<p>násobilky“.</p> <p>1.ročník Řeší, tvoří a graficky znázorňuje jednoduché úlohy s osvojenými početními operacemi v oboru do 20.</p> <p>2.ročník Samostatně řeší, tvoří a graficky znázorňuje jednoduché úlohy s osvojenými početními operacemi v oboru do 100.</p> <p>3.ročník Samostatně řeší, tvoří a graficky znázorňuje jednoduché i složené úlohy s osvojenými početními operacemi v oboru do 1 000.</p> <p>4.ročník Používá záměny sčítanců a činitelů při pamětném i písemném počítání v oboru do</p>	<p>Slovní úlohy, obor přirozených čísel, početní operace, písemné algoritmy.</p> <p>Vlastnosti početních operací, slovní úlohy, obor přirozených čísel, písemné algoritmy.</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj, kreativita, komunikace</p>
--	--	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>sčítání a násobení.</p>	<p>1 000 000. 5.ročník Používá záměny sčítanců a činitelů při pamětném i písemném počítání v celém oboru přirozených čísel.</p>		
<p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p>	<p>4.ročník Samostatně písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí v oboru do 1 000 000. 5.ročník Samostatně písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>Obor přirozených čísel, násobilka, početní operace.</p>	<p>ČaS – vesmír, časová přímka, Evropa, počty obyvatel OSV - osobnostní rozvoj</p>
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p>	<p>4.ročník Zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 1 000 000, srovnává odhad výsledků početních operací s výpočtem. Samostatně kontroluje správnost výpočtu.</p>	<p>Obor přirozených čísel, početní operace.</p>	<p>ČaS</p>

<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>5.ročník Zaokrouhluje přirozená čísla v celém oboru přirozených čísel, srovnává odhad výsledků početních operací s výpočtem, samostatně kontroluje správnost výpočtu.</p> <p>4.ročník Samostatně řeší a tvoří jednoduché i složené úlohy, ve kterých používá osvojené početní operace v oboru do 1 000 000.</p> <p>5.ročník Samostatně řeší a tvoří jednoduché i složené úlohy, ve kterých používá osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>Slovní úlohy, početní operace v oboru přirozených čísel.</p>	<p>ČJ HV – narození skladatelů</p>
--	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života.</p> <p>Využívá názorných obrázků k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku.</p> <p>Umí přečíst a zná jednotlivé části zlomku – čitatel, zlomková čára, jmenovatel.</p> <p>4. a 5. ročník</p> <p>Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny.</p>	<p>Zlomky, jejich znázornění.</p>	
<p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Porovná zlomky se stejným jmenovatelem, poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny.</p> <p>5. ročník</p>	<p>Zlomky.</p>	

<p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</p> <p>Porozumí významu znaku (-) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</p>	<p>Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje. Vypočítá část zlomku z celku.</p> <p>5. ročník</p> <p>Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života.</p> <p>Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu.</p> <p>5. ročník</p> <p>Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100.</p>	<p>Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, číselná osa a znázornění na ní.</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění, číselná osa, model, teploměr.</p>	
--	---	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>1.období Závislosti, vztahy a práce s daty Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <p>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</p>	<p>Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě.</p> <p>1. a 2. ročník Orientuje se v čase.</p> <p>3.ročník Provádí převody jednotek času v rozmezí jednoho řádu.</p> <p>1., 2. a 3. ročník Přesunuje jednoduché závislosti.</p> <p>1.ročník Doplňuje vzestupně i sestupně číselnou řadu v oboru do 20.</p> <p>2.ročník Doplňuje vzestupně i sestupně číselnou řadu v oboru do 100, doplňuje tabulky s využitím všech osvojených početních operací v oboru do 100.</p>	<p>Závislosti a jejich vlastnosti.</p> <p>Diagramy, tabulky, obor přirozených čísel.</p>	<p>ČaS TV</p>
---	--	--	--------------------

<p>2.období Vyhledává, sbírá a třídí data.</p> <p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p>	<p>3.ročník Doplňuje vzestupně i sestupně číselnou řadu v oboru do 100, doplňuje a vytváří tabulky s využitím všech osvojených početních operací v oboru do 1 000.</p> <p>4. a 5.ročník Pracuje s vyhledanými daty, sbírá a třídí vyhledaná data.</p> <p>4.ročník Čte a tvoří jednoduché tabulky a diagramy v oboru do 1 000 000.</p> <p>5.ročník Čte a tvoří jednoduché tabulky a diagramy v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>Grafy, tabulky, diagramy.</p> <p>Tabulky, diagramy.</p>	<p>ČaS -záznamy teplot</p> <p>ITC</p> <p>ČaS - Evropa,české dějiny, vesmír</p>
---	--	--	--

<p>1.období</p> <p>Geometrie rovině a v prostoru Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p>	<p>1.ročník Rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary.</p> <p>2.ročník Rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary, rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa a nachází je v realitě.</p> <p>3.ročník Rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary, rozezná, pojmenuje a popíše jednoduchá tělesa a nachází je v realitě.</p>	<p>Základní útvary v rovině a v prostoru, prostorová představivost.</p>	<p>ČaS - domov a okolí, orientace v krajině</p>
<p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</p>	<p>1.ročník Porovnává velikost útvarů.</p> <p>2.ročník Porovnává a měří velikost útvarů.</p> <p>3.ročník Porovnává, měří velikost útvarů</p>	<p>Jednotky délky, délka úsečky, měření úseček.</p>	<p>ČaS - orientace v krajině</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary.</p>	<p>a odhaduje délku úsečky.</p> <p>1. a 2.ročník Rozezná jednoduché souměrné útvary.</p> <p>3.ročník Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary.</p>	<p>Osově souměrné útvary.</p>	<p>ČaS – lidské tělo</p>
<p>2. období Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.</p>	<p>4.ročník Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici).</p> <p>5.ročník Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) a užívá jednoduché konstrukce.</p>	<p>Základní útvary v rovině, konstrukční úlohy.</p>	<p>VV PČ</p>
<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky,</p>	<p>4.ročník Sčítá a odčítá graficky úsečky.</p>	<p>Délka úsečky, jednotky délky</p>	

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</p>	<p>5.ročník Sčítá a odčítá graficky úsečky, sečtením délek stran lomené čáry a mnohoúhelníku určí jejich celkovou délku.</p>	<p>a jejich převody.</p>	
<p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p>	<p>4.ročník Sestrojí rovnoběžky a kolmice ve čtvercové síti. 5.ročník Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině.</p>	
<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</p>	<p>4.ročník Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě. 5.ročník Vypočítá obsah obrazce s užitím základních jednotek obsahu.</p>	<p>Základní útvary v prostoru, obsah obrazce, jednotky a jejich převody.</p>	
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové</p>	<p>4.ročník Rozpozná ve čtvercové síti</p>	<p>Osově souměrné útvary.</p>	<p>ČaS – lidské tělo VV</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>2.období Nestandardní aplikační úlohy a problémy Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</p>	<p>jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>5.ročník Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>4.ročník Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, při jejichž řešení používá osvojené postupy a algoritmy.</p> <p>5.ročník Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech.</p>	<p>Slovní úlohy, magické čtverce, číselné a obrazné řady.</p>	<p>ČaS - jednoduché stroje OSV - osobnostní rozvoj, kreativita, komunikace</p>
---	---	---	--

5.3 Informatika

„Chlubíme se pokroky vědeckými a zapomínáme, že všechny vymoženosti věd slouží rovněž k účelům dobrým jako zlým.“

Jakub Arbes

Charakteristika

Předmět: Informatika

Časová dotace: 4. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 1 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 2 vyuč. hod. týdně

Informatika zasahuje do všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informatiky umožňují a dávají prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy.

Základem práce s informacemi se rozumí čtení s porozuměním, orientace v číselné řadě a abecedě, vyhledávání v atlasech, ve slovnících a další dovednosti, které žáci získávají na počátku své cesty za vzděláním. Čtenářská gramotnost je tak základem práce s informacemi.

Záměrem je, aby v jednotlivých předmětech mohli procvičovat, získávat informace – znalosti a dovednosti pomocí počítačů v běžných vyučovacích hodinách. Informatika se zabývá automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a syntetizaci
- rozvíjí schopnost využívat informace v procesu učení
- na základě prožitku vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů
- vede žáky k ověřování a srovnávání informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- vede žáky k obhajobě svých řešení
- pomáhá žákům nacházet různá řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznámí žáky s různými možnostmi komunikace s okolním světem
- vede žáky ke zkušenosti, že týmová práce umocněna technologiemi, může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- vede žáky k rozlišování faktů, vlastních názorů a domněnek

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti pracovat nejen individuálně, ale i ve dvojici, skupině
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel práce ve skupině
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k znalostem svých práv a respektování práv ostatních
- vede žáky k plnění si svých povinností
- vede žáky k ochraně svého zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- vede žáky k dodržování stanovených pravidel a postupů

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- vede žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k účelnému využívání digitálních technologií při učení i v běžném životě
- podporuje zapojení žáků do dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k účelnému využívání digitálních technologií při řešení problémů
- seznamujeme žáky s prací v digitálním vzdělávacím prostředí
- pomáhá žákům vytvářet, zpracovávat a přenášet a uchovávat digitální obsah.
- seznamuje žáky s rizikovými faktory souvisejícími s používáním digitálních technologií, klademe důraz na bezpečnost při práci s nimi

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>2. období</p> <p>Digitální technologie - ovládání digitálního zařízení a práce ve sdíleném prostředí.</p> <p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>4. ročník</p> <p>Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem.</p> <p>Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží.</p> <p>Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů.</p> <p>Najde a spustí, přepíná a ovládá aplikaci, kterou potřebuje k práci.</p> <p>Uloží svou práci do souboru, otevře soubor.</p> <p>Zná, pojmenuje a užívá pravidla pro bezpečnou práci s digitálním zařízením, uživatelskými daty a hesly.</p>	<p>Digitální zařízení</p> <p>Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace</p> <p>Ovládání myši</p> <p>Kreslení čar, vybarvování</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků</p> <p>Psaní slov na klávesnici</p> <p>Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru</p> <p>Otevírání souborů</p> <p>Přehrávání zvuku</p> <p>Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a</p>	<p>Pč – údržba PC</p> <p>ČJ – výukové programy</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Výchova ke zdraví – prevence a rizika spojení s prací na PC</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Data, informace a modelování - úvod do kódování a šifrování dat a informací.</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p>	<p>Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj.</p> <p>Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace.</p> <p>Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.</p> <p>Edituje digitální text, vytvoří obrázek.</p> <p>Přehraje zvuk či video.</p> <p>Používá krok zpět, zoom.</p> <p>Řeší úkol použitím schránky.</p>	<p>zdraví uživatele</p> <p>Práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, internet</p> <p>Sdílení dat, cloud</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p> <p>Piktogramy, emodži</p> <p>Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení</p> <p>Tvary, skládání obrazce</p>	<p>VV – pozvánky, přání</p>
--	---	--	-----------------------------

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Vyčte informace z daného modelu.</p> <p>Informační systémy - úvod do práce s daty a informačních systémů.</p> <p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p>	<p>Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením.</p> <p>Sdělí informaci obrázkem.</p> <p>Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel.</p> <p>Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text.</p> <p>Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky.</p> <p>Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.</p> <p>5. ročník</p> <p>Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech.</p> <p>Doplní posloupnost prvků.</p> <p>Umístí data správně do tabulky.</p> <p>Doplní prvky v tabulce.</p>	<p>Data, druhy dat</p> <p>Doplňování tabulky a datových řad</p> <p>Kritéria kontroly dat</p> <p>Řazení dat v tabulce</p>	<p>M – logické myšlení, matematická posloupnost</p>
---	---	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p> <p>V systémech, které ho obklopují rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</p> <p>Algoritmizace a programování - Základy programování – příkazy, opakující se vzory</p> <p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se</p>	<p>V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.</p> <p>Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky a určí, jak spolu prvky souvisejí.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy.</p> <p>V programu najde a opraví chyby.</p> <p>Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát.</p> <p>Vytvoří a použije nový blok.</p> <p>Upraví program pro obdobný problém</p>	<p>Vizualizace dat v grafu</p> <p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p> <p>Příkazy a jejich spojování</p> <p>Opakování příkazů</p> <p>Pohyb a razítkování</p> <p>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Kombinace procedur</p> <p>Odkaz na učivo ve zdrojích</p>	<p>M – grafy, tabulky</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>ČJ – tajenky, kvízy</p>
---	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>vzory, používá opakování a připravené podprogramy.</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p> <p>Algoritmizace a programování - Základy programování – vlastní bloky, náhoda</p> <p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a</p>	<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy.</p> <p>V programu najde a opraví chyby.</p> <p>Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát.</p> <p>Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky.</p>	<p>Kreslení čar</p> <p>Pevný počet opakování</p> <p>Ladění, hledání chyb</p> <p>Vlastní bloky a jejich vytváření</p> <p>Změna vlastností postavy pomocí příkazu</p> <p>Náhodné hodnoty</p> <p>Čtení programů</p> <p>Programovací projekt</p>	<p>M – grafy, tabulky</p> <p>ČJ - tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>připravené podprogramy.</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p>	<p>Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky.</p> <p>Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.</p>		
<p>Data, informace a modelování - Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p> <p>Vyčte informace z daného modelu.</p>	<p>Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty.</p> <p>Pomocí obrázku znázorní jev.</p> <p>Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.</p>	<p>Graf, hledání cesty</p> <p>Schémata, obrázkové modely</p> <p>Model</p>	<p>M – grafy, tabulky</p>
<p>Algoritmizace a programování - Základy programování – postavy a události</p> <p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</p>	<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví</p>	<p>Ovládání pohybu postav</p> <p>Násobné postavy a souběžné</p>	<p>M – logické myšlení, odhad</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>program pro řízení pohybu a reakcí postav.</p> <p>V programu najde a opraví chyby.</p> <p>Používá události ke spuštění činnosti postav.</p> <p>Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky.</p> <p>Upraví program pro obdobný problém.</p> <p>Ovládá více postav pomocí zpráv.</p>	<p>reakce Modifikace programu</p> <p>Animace střídáním obrázků</p> <p>Spouštění pomocí událostí</p> <p>Vysílání zpráv mezi postavami</p> <p>Čtení programů</p> <p>Programovací projekt</p>	
---	--	--	--

5.4 Člověk a jeho svět

„Řekni mi a já zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji, nech mě to udělat a já pochopím.“

Čínské lidové rčení

Charakteristika

Předmět: Člověk a jeho svět / prvouka, vlastivěda, přírodověda

Časová dotace: Prvouka - 1. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Prvouka - 2. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Prvouka - 3. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Vlastivěda - 4. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Přírodověda – 4. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Vlastivěda - 5. ročník 2 vyuč. hod. týdně,

Přírodověda – 5. ročník 2 vyuč. hod. týdně

Celková dotace: 14 vyuč. hod. týdně

Vzdělávací oblast Člověk a

jeho svět komplexně vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodin, společnosti, vlasti, přírody, kultury, technik, a zdraví. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v oblasti Člověk a svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě, i společnosti, o lidských činnostech, výtvořech a vztazích. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí. Seznamují se s místně i časově vzdálenějšími osobami i ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, pozorovat je a přemýšlet o nich.

Oblast formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů a za svěřené předměty. U žáků rozvíjí základy uvědomování si vlastní individuality, tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy a reagovat na ně. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků a také osobní příklad učitele.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je členěn do 5 tematických okruhů.

a) Místo, kde žijeme

- Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci i ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu a výchovu v oblasti požární ochrany. V žácích se snažíme přirozeným způsobem probudit kladný vztah k místu jejich bydliště a postupně rozvíjet jejich národnostní cítění a vztah k rodné zemi.

b) Lidé kolem nás

- Tento okruh je charakteristický postupným osvojováním a upevňováním základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Žáci se seznamují s právy i povinnostmi, ale i s problémy celé společnosti. To směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

c) Lidé a čas

- Zde se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost (region, celá země). Důležité je, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a třídit informace, které získají od členů své rodiny nebo i od lidí v nejbližším okolí, (navštěvovat kulturní památky...).

d) Rozmanitost přírody

- Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, velkou rozmanitost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, který může člověk snadno narušit. Vedeme žáky k ekologické výchově. Žáci prakticky poznávají okolní krajinu, pozorují, vyhodnocují a hledají řešení k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří různé aktivity, jimž se žáci dokáží dle zadání přizpůsobit
- vyžaduje od žáků formulace získaných informací a jejich aplikace v běžném životě
- zadává žákům jednoduché úkoly s využitím nabídnutých informačních zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- zadává úkoly vycházející v co největší míře z praktického života
- vede žáky k tomu, aby sami vyhledávali lokality v okolí svého bydliště
- nabízí žákovi různé způsoby a metody práce, respektuje způsob, který si žák vybere
- vede žáky k využívání historických a současných zdrojů
- vytváří situace, ve kterých se žáci seznámí s pamětníky, známými osobnostmi obce, regionu
- vede žáky k vyhledávání informací na internetu, knihovně, v encyklopediích

Kompetencek řešení problémů

Učitel:

- vytváří takové situace, kdy k závěrům o přírodních jevech docházejí žáci sami prostřednictvím experimentů a vlastního aktivního zkoumání
- vede žáky k tomu, aby sami vyhledávali problémové lokality a skutečnosti v okolí jejich bydliště, tyto problémy pojmenovali a navrhovali řešení
- požaduje systematické řešení jednoduchých známých úkolů
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání
- vede žáky k ověřování pravdivosti pokusem či pozorováním
- vytváří situace k prezentaci výsledků práce žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje v textu, či jiné promluvě, pojmenování hlavních myšlenek a shrnutí klíčových slov
- požaduje od žáků používání správné a výstižné terminologie související s tématy
- umožňuje žákům vyhledat si informace z různých informačních zdrojů a využívat je ke své potřebě
- využívá komunitních kruhů k vyjadřování prezentací žáků a vnímání se navzájem
- vyžaduje od žáků dodržování pravidel diskuse, na nichž jsme se předem dohodli
- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vede žáky ke stručnému a jasnému vyjadřování
- vytváří situace, kdy žáci mohou říci své názory
- vytváří podmínky k samostatnému vyhledávání informací na Internetu, knihovně,...
- vede žáky k tomu, aby se zhostili role mluvčího a prezentovali výsledky své práce

Kompetencesociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům sdělovat hodnocení ostatních spolužáků a jeho zpětnou vazbu
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel spolupráce, na nichž jsme se domluvili
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracování výstupů v oblasti přírodního charakteru

Kompetenceobčanské

Učitel:

- společně s žáky navštěvuje kulturní události obce
- pomáhá formulovat pravidla soužití společenství – třídy
- dbá na zařazování všech žáků do her a vzájemné spolupráci
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vytváří modelové situace, ve kterých se žáci učí, jak se zachovat v krizových a nezvyklých situacích
- organizuje akce, kde se mohou setkat s odkazem a tradicemi regionu
- zapojuje žáky do dění obce - příprava programu a realizace školních a obecních oslav

Kompetence pracovní

Učitel:

- ve výuce vytváří příležitosti, kdy se žáci mohou seznamovat s různými oblastmi lidského konání a vyhodnocovat jejich přínos pro sebe i společnost
- při samostatné činnosti i spolupráci ve skupině vede žáky k tomu, aby si připravili své pracovní místo, zvolili vhodné pomůcky a po práci si své místo uklidili
- seznamuje žáky s vlivem výrobních postupů na kvalitu životního prostředí
- tvoří dle přehledu zaznamenaných pracovních postupů
- vede žáky k plánování úkolů a postupů a k sebehodnocení při pracovních činnostech
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat, experimentovat a hodnotit výsledky své práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití běžných digitálních zařízení
- vede žáky k využívání digitální technologie v životě i při vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací a dat
- vede žáky k uvědomění si, že některé situace mohou mít negativní vliv na jejich zdraví
- pomocí technologií vede žáky, aby dospěli k lepší kvalitě svých výsledků
- vede žáky k rozhodnutí se, kterých technologií využijí
- vede žáky k usnadnění práce pomocí digitální technologie

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p>	<p>s rozšířenou působností.</p> <p>3.ročník Zná název kraje, ve kterém se jeho obec nachází.Na základě pozorování popíše změny ve svém nejbližším okolí.</p> <p>1. ročník Rozliší lidský výtvar a přírodu v okolní krajině.</p> <p>2. ročník Rozliší lidský výtvar a přírodu v okolní krajině.</p> <p>3.ročník Rozliší lidský výtvar a přírodu v okolní krajině.Různými způsoby vyjádří rozmanitost okolní přírody a její estetické hodnoty.</p>	<p>Okolní krajina, působení lidí na krajinu a životní prostředí.</p>	<p>péče o životní prostředí</p> <p>VV PČ ČJ – popis rostliny a živočicha M – slovní úlohy EV – vztah člověka k prostředí, podíl na ochraně životního prostředí, třídění odpadu, aktivní podíl na ochraně životního prostředí</p>
--	--	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>1. období</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<p>1. ročník</p> <p>U členů své rodiny popíše jejich postavení a roli v rodině.</p> <p>2. ročník</p> <p>Zná jednotlivé členy rodiny a člena představí ostatním ve skupině.</p> <p>3. ročník</p> <p>Vytvoří rodokmen své rodiny, ve které zobrazí postavení členů v rodině a popíše jejich vzájemné vztahy.</p> <p>1.,2. a 3. ročník</p> <p>Uvádí a rozlišuje vlastnosti lidí, hodnotí kladné a záporné vlastnosti, v modelové situaci vyvodí pravidla pro soužití mezi lidmi, nabývá povědomí o tom, že ne všichni lidé se mohou stejně chovat nebo stejně jednat, chová se ke všem lidem vždy slušně</p>	<p>Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, rodiny, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny.</p> <p>Ohleduplnost, rizikové situace; rizikové chování.</p>	<p>HV</p> <p>VV</p> <p>ČJ – napíše jednoduché sdělení o vybrané osobě</p> <p>AJ – slovní zásoba</p> <p>MkV – lidské vztahy</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>Etická výchova</p>
---	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<p>a uctivě.</p> <p>1. ročník Popíše, jakými činnostmi se členové rodiny ve svém povolání zabývají.</p> <p>2. ročník Vybere si oblíbenou profesi a uvede důvody, proč a v čem je důležitá pro ostatní.</p> <p>3. ročník Vybere si několik profesí, porovná je a vyhodnotí, proč by v dospělosti chtěl nebo nechtěl tyto profese vykonávat.</p>	<p>Život a funkce rodiny, rodina, zaměstnání, práce fyzická a duševní.</p>	<p>M – tabulky VV ČJ – příběhy o lidských profesích MkV – lidské vztahy OSV – sebepoznání a sebepojetí Etická výchova</p>
<p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<p>1. ročník U svých spolužáků popíše vzhledové odlišnosti.</p> <p>2. ročník U svých spolužáků popíše</p>	<p>Soužití lidí, mezilidské vztahy, chování lidí, pravidla slušného chování, základní globální</p>	<p>VV – kresba spolužáka, portréty PČ – modelování postavy HV – hra „Na tělo“</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.</p>	<p>vzhledové odlišnosti a charakterové vlastnosti.</p> <p>3. ročník Vytvoří soubor odlišností lidských jedinců – etnický původ.</p> <p>1. ročník Používá modelové peníze a rozpozná jejich hodnotu.</p> <p>2. ročník Rozpozná vlastnictví osobní, soukromé, veřejné a společné, v modelové situaci zvládne drobný nákup.</p> <p>3. ročník Vysvětlí vlastnictví osobní, soukromé, veřejné a společné v modelových situacích vytvoří a zvládne drobný nákup.</p>	<p>problémy, nesnášenlivost mezi lidmi.</p> <p>Vlastnictví, chování lidí.</p>	<p>ČJ – zjistí zájmy a záliby AJ – slovní zásoba Sloh - popis spolužáka OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – poznávání lidí MkV – etnický původ</p> <p>M – požívání modelových peněz při počítání slovních a jiných úloh VV – návrhy peněz M – slovní úlohy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Finanční gramotnost</p>
---	--	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>1. období Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</p>	<p>1. ročník Pojmenuje dny v týdnu, rozlišuje roční období a charakterizuje.</p> <p>2. ročník Přiřazuje měsíce a roční období ke školnímu a kalendářnímu roku, určuje časové údaje.</p> <p>3. ročník Orientuje se na časové ose.</p> <p>1. ročník Pozná alespoň jednu historickou památku, rodáka, ze své obce.</p> <p>2. ročník Vyjmenuje kulturní a historické památky obce.</p> <p>3. ročník Společně s učitelem vytvoří soubor materiálů týkajících se kultury a historie regionu.</p> <p>1. ročník</p>	<p>Orientace v čase, časový řád, denní režim, roční období.</p> <p>Současnost a minulost v našem životě, regionální památky, báje, mýty a pověsti.</p>	<p>VV – malba ročního období HV – písničky o ročních obdobích PČ M – poznávání časových údajů na hodinách, orientování se na ose AJ – slovní zásoba Sloh – postup děje EV – základní podmínky života</p> <p>VV – kresba TV – orientační běh ČJ – čtení, pověsti VV – kresba historické památky VDO – občanská společnost a škola MkV – beseda, rozhovor</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p>1.období Rozmanitost přírody Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<p>Pojmenuje členy rodiny a seřadí podle věku, rozliší generačně.</p> <p>2. ročník Uvede příklady činností člověka (rodiny) v průběhu dne, řazení členů rodiny podle věku.</p> <p>3. ročník Vybere si různá povolání a najde rozdíly mezi tím, co k výkonu povolání potřebují lidé dnes a co potřebovali v minulosti; zdůvodní, proč se bez těchto nástrojů dnes nemohou vybrané profese obejít.</p> <p>1. ročník Podle obrázků rozliší čtyři roční období a uvede charakteristické znaky pro jednotlivá období.</p> <p>2. ročník Pozoruje a popisuje změny v přírodě během ročních období</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě, časový řád, režim dne.</p> <p>Vesmír a Země, roční období, životní podmínky, podnebí a počasí, voda a vzduch.</p>	<p>VV – malba členů rodiny HV – písně o rodině ČJ – sloh, vypravování VV – volný čas M – číselná osa, porovnávání do 100 HV – písně o profesích MkV – kulturní diference Mkv – lidské vztahy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života</p>
--	--	--	--

<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<p>(život rostlin a živočichů), pozoruje činnosti lidí na poli a na zahradě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>3. ročník Vybere, roztrídí a přiřadí pojmy a hesla k jednotlivým ročním obdobím, porovnává změny v přírodě během ročních období.</p> <p>1. ročník Roztrídí živočichy na volně žijící a domácí, stromy jehličnaté a listnaté, rozliší plody ovoce a zeleniny.</p> <p>2. ročník Třídí rostliny a živočichy podle prostředí, ve kterém se vyskytují, uvede příklady výskytu organismů v okolí svého bydliště.</p> <p>3. ročník</p>	<p>Rostliny, houby a živočichové.</p>	
--	---	---------------------------------------	--

<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<p>Třídí plody na suché a dužnaté, rozlišuje živé a neživé přírodniny, třídí rostliny podle výrazných znaků.</p> <p>1. ročník Společně založí jednoduchý pokus s rostlinou a pozoruje její vývoj.</p> <p>2. ročník Založí pokus a sleduje a porovnává vývoj růstu dvou rozdílných rostlin, výsledky pokusu názorně zaznamená.</p> <p>3. ročník Formou pokusů zkoumá složky živé a neživé přírody, určuje společné a rozdílné znaky rostlin a živočichů.</p> <p>Provádí měření základních veličin pomocí měřidel (př. změří teplotu</p>	<p>Životní podmínky, látky a jejich vlastnosti, horniny, nerosty a půda.</p>	
--	---	--	--

<p>1. období Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<p>svého těla, rozměry třídy), výsledky měření porovnává a zaznamenává písemně.</p> <p>1. ročník Zná základní hygienické, režimové návyky s využitím znalostí o lidském těle.</p> <p>2. ročník Zná a dodržuje základní hygienické, režimové návyky a projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>3. ročník Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa.</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, moje tělo MV – tvorba mediálního sdělení</p>
---	---	--------------------------------------	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje bezpečná i nebezpečná místa pro hru a volný čas, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce.</p> <p>1. ročník</p> <p>Popíše, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.</p> <p>2. ročník</p> <p>Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné.</p> <p>3. ročník</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne</p>	<p>Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích.</p> <p>Péče o zdraví, osobní bezpečnost</p> <p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.</p>	<p>ČJ – příběhy</p> <p>Sloh – dokončení příběhu</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, moje tělo, moje psychika, mezilidské vztahy</p> <p>VV – nakreslí vybrané situace</p> <p>LV – čte příběhy o nebezpečných situacích</p> <p>MkV – lidské vztahy</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti, počítačové programy, počítačové hry, simulace, pohovory s policistou, pracovníky</p>
---	--	---	---

<p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, předvídá možná rizika při setkání s neznámými jedinci.</p> <p>1., 2. a 3. ročník Ví, kdy používat čísla tísňového volání, telefonní čísla 112, 150, 155, 158.</p> <p>1. ročník Seznamuje se s pravidly chování při mimořádných událostech.</p> <p>2. ročník Reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <p>3. ročník Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Situace hromadného ohrožení</p>	<p>červeného kříže, hasiči</p> <p>TV – pokyny, hry ITC -výukové programy MV – fungování a vliv médií ve společnosti, počítačové programy, počítačové hry, simulace, pohovory s policistou, pracovníky červeného kříže, hasiči</p>
--	--	------------------------------------	---

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p><i>Přírodověda</i></p> <p>2.období</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p> <p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Názorně vysvětlí propojenost živé a neživé přírody(např. zakreslí potravní řetězec).</p> <p>5. ročník</p> <p>Pozorováním svého okolí posuzuje zásahy člověka do přírody.</p> <p>4. ročník</p> <p>Na modelu předvede střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru.</p> <p>5. ročník</p> <p>Vyjmenuje planety sluneční soustavy, na základě postavení</p>	<p>Životní podmínky, rozmanitost podmínek života na Zemi rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.</p> <p>Země a Vesmír.</p>	<p>VV-koláž potravního řetězce</p> <p>TV –cvičení v přírodě</p> <p>EV-ekosystém</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>VV-malba planet</p> <p>M – porovnávání vzdáleností, velikostí apod. jednotlivých planet.</p> <p>ČaS - návštěva planetária</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí.</p>	<p>Země ve sluneční soustavě vysvětlí střídání ročních období.</p> <p>4. ročník Zná základní ekosystémy (u vody, les, pole, louka), uvede příklady rostlin a živočichů v daném ekosystému.</p> <p>5. ročník Na základě pozorování a znalostí rostlin a živočichů vyvodí přizpůsobení organismů danému prostředí, umí charakterizovat jednotlivá společenstva.</p>	<p>Životní podmínky, rostliny, houby a živočichové.</p>	<p>MV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>Vycházka – ekosystémy ITC – výukový programy EV- ekosystémy</p>
<p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do</p>	<p>4. ročník Třídí organismy do známých skupin podle typických znaků, popíše stavbu těla a způsob života některých nejznámějších rostlin a živočichů.</p>	<p>Rostliny, houby a živočichové.</p>	<p>ČJ – referát ITC - vyhledávání informací o organismech</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<p>5. ročník Dokáže vyhledat informace o organismech (encyklopedie, internet, atlasy atd.) a na jejich základě je zařadí do skupin, samostatně popíše stavbu těla a způsob života daného organismu a posoudí jeho význam v přírodě a pro člověka.</p> <p>4. ročník Zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná pojem recyklace a umí ho vysvětlit, vyjmenuje několik chráněných rostlin a živočichů.</p> <p>5. ročník Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad,zná pravidla chování</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, rovnováha v přírodě.</p>	<p>EV-ekosystém MV-tvorba mediálního sdělení</p> <p>Vycházka – pozorování zásahu člověka do přírody ve svém okolí Exkurze – zpracování odpadů EV – vztah člověka k prostředí</p>
--	--	---	--

<p>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p> <p>Stručně charakterizuje specifické</p>	<p>v CHKO a v přírodě.</p> <p>4. ročník Založí ve skupině jednoduchý pokus (př. na klíčení a růst rostlin, vlastnosti vzduchu a půdy, pozoruje, zapisuje, porovnává, hodnotí a s výsledky pokusu seznamuje spolužáky v dalších skupinách.</p> <p>5. ročník Podle zadání založí samostatně jednoduchý pokus zkoumající části živé i neživé přírody, výsledky své samostatné činnosti zaznamenává a prezentuje před třídou.</p> <p>4. a 5. ročník Rozezná a objasní situace ohrožující život, které vyplývají</p>	<p>Horniny, nerosty a půda, rostliny, houby a živočichové, voda a vzduch.</p> <p>Mimořádné události a rizika</p>	<p>M- jednotky PČ- pěstitelské práce OSV- sociální rozvoj MV- tvorba mediálních sdělení</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</p>	<p>z mimořádných přírodních událostí, uvědomuje si, že v našem životě mohou nastat neočekávané mimořádné situace, které mohou ohrozit životy a zdraví lidí a způsobí i materiální škody, vyjmenuje nejčastější případy ohrožení(živelné pohromy, provozní havárie, havárie, dopravní nehody), charakterizuje obecné zásady pro případ ohrožení, jak bychom se měli chovat v těchto případech.</p>	<p>ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.</p>	
<p>2. období Člověk a jeho zdraví Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého</p>	<p>4. ročník Zná základní soustavy lidského těla a základní funkce orgánů, rozlišuje, co prospívá a škodí lidskému organismu. 5. ročník</p>	<p>Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa. Stavba těla, základní funkce a projevy, zdravý životní styl, denní</p>	<p>AJ-ovoce,zelenina ČaS -příprava pohoštění AJ -denní režim</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>způsobu života.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p> <p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.</p>	<p>Na základě získaných poznatků o lidském těle zhodnotí a plánuje svůj životní styl.</p> <p>4. ročník Zná jednotlivé vývojové etapy lidského života, dokáže je charakterizovat.</p> <p>5. ročník Orientuje se ve vývoji před a po narození dítěte a porovnává jednotlivé vývojové etapy.</p> <p>4. ročník Vytvoří svůj plán dne a porovná s kamarádem.</p> <p>5. ročník Účelně plánuje svůj režim dne s ohledem na své potřeby i nároky jiných osob.</p> <p>4. ročník</p>	<p>režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy.</p> <p>Péče o zdraví, denní režim, pohybový režim.</p>	<p>VV MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, klamavá reklama</p> <p>ČJ -čtení VV OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>AJ -režim dne M-převody jednotek OSV-sebepoznání</p>
---	---	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situace, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<p>Používá účelné způsoby chování v ohrožujících situacích.</p> <p>5. ročník</p> <p>V modelových situacích uplatňuje osvědčené způsoby chování simulujících mimořádné události.</p> <p>4. a 5 ročník</p> <p>Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá, charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje, v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce,</p>	<p>Situace hromadného ohrožení.</p> <p>Dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky).</p>	<p>TV – modelové situace</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace, regulace vlastního jednání, cvičení sebekontroly</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochrany.</p>	<p>v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování.</p> <p>4. ročník Seznámí se s důsledky užívání návyků, látek pro zdraví člověka.</p> <p>5. ročník Předvede a posoudí v modelových situacích osvojené způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>4. ročník Zná základní pravidla zdravého životního stylu.</p> <p>5. ročník Na základě osvojených poznatků o zdravém způsobu života uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní</p>	<p>Návykové látky a zdraví.</p> <p>Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových láteknebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa.</p>	<p>VV – pocity OSV – seberegulace MV – reklamy OSV – psychohygiena EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana životního prostředí</p> <p>ČaS – výchova ke zdraví PČ – plakáty ČJ – dotazník OSV – sociální rozvoj, komunikace, řešení konfliktů MV – práce v realizačním týmu,</p>
---	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p> <p>Uplatňuje ohleduplné</p>	<p>ochranou.</p> <p>4. a 5. ročník Zná čísla tísňového volání, zná postup při volání lékařské pomoci, ošetří drobná poranění.</p> <p>4. a 5 ročník V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky, dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji, charakterizuje na příkladech rozdíl mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním, v modelové situaci určí život ohrožující zranění.</p> <p>4. a 5. ročník Uplatňuje ohleduplné chování k sobě navzájem.</p>	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa. Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí, a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy, rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality.</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy.</p>	<p>reportáž</p> <p>Sloh – telefonický rozhovor ČaS – modelové situace Tv – přenášení raněného</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>chování druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</p> <p>2. období</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p>	<p>4. a 5. ročník</p> <p>Pozná české mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu, zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení, vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet, objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje, objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje, na příkladech</p>	<p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, protiprávní jednání a korupce.</p>	<p>Tv – ohleduplné chování OSV – sebepoznání</p>
--	--	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce, (města).</p>	<p>objasní rizika půjčování peněz, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti, na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží.</p> <p>4. ročník Prozkoumá své nejbližší okolí a vybere problémovou lokalitu.</p> <p>5. ročník Prozkoumá své nejbližší okolí a navrhne možnosti zlepšení, společný ekologický projekt 4. a 5. ročníku (např. Den Země).</p>	<p>Základní globální problémy.</p>	<p>PČ – úklid ČJ – diskuse EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí</p>
---	--	------------------------------------	---

<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p><i>Vlastivěda</i></p> <p>2.období</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p>	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i></p> <p>4. ročník</p> <p>Orientuje se na mapě svého bydliště a mapě ČR.</p> <p>5.ročník</p> <p>Začleňuje svou obec ve vztazích: obec – region, obec – stát, obec – stát – Evropa.</p> <p>4.ročník</p> <p>Určuje světové strany v přírodě i podle mapy.</p> <p>5.ročník</p> <p>Orientuje se podle světových stran a řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p>	<p><i>Učivo</i></p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické, okolní krajina, orientační body, světové strany, region, vlast, Evropa.</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické, okolní krajina.</p>	<p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>ČJ – pozvánka, oznámení, hodnocení akce</p> <p>ITC – internetové stránky obce</p> <p>MV - tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</p> <p>Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<p>4.ročník Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map.</p> <p>5.ročník Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</p> <p>4.ročník Zná typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury.</p> <p>5.ročník Na základě získaných regionálních zvláštností přírody, osídlení, hospodářství a kultury posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<p>Mapy obecně zeměpisné a tematické, Evropa a svět.</p> <p>Regiony ČR, naše vlast.</p>	<p>M VV PČ ČJ VMEGS – objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>ČJ – kroniky VV PČ EV – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola</p>
---	---	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p> <p>2. období Lidé kolem nás Vyjádří na základě vlastních</p>	<p>4.ročník Zprostředkuje vlastní zážitek z vlastní cesty.</p> <p>5.ročník Zprostředkuje vlastní zážitek z vlastní cesty a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>4.ročník Zná hlavní orgány státní moci a jejich význam.</p> <p>5.ročník Rozlišuje hlavní orgány státní moci a zná některé jejich zástupce.</p> <p>4. a 5 ročník Podílí se na přípravě pravidel třídy a dodržuje je. Formuluje pravidla soužití mezi chlapci a</p>	<p>Naše vlast, Evropa a cestování.</p> <p>Naše vlast, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, obec, obecní správa a samospráva, armáda ČR.</p> <p>Chování lidí, pravidla slušného chování, soužití.</p>	<p>ČJ VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>ČJ – psaní, přepis OSV – mezilidské vztahy</p>
--	---	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení.</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva a demokratické principy.</p>	<p>dívkami, mezi žáky, členy rodiny.</p> <p>5. ročník Při vytváření jednoduchého projektu, produktu v rámci skupinové práce sepíše a prezentuje své argumenty, proč zvolit právě jeho způsob řešení úkolu; přijme zpětnou vazbu od spolužáků a svůj návrh způsobu řešení upraví.</p> <p>4. ročník Na základě modelové situace rozpozná a určí správnost jednání a chování svého okolí.</p> <p>5. ročník Diskutuje o správném jednání a chování v rámci základních lidských práv.</p>	<p>Práva a spravedlnost, práva a povinnosti žáků školy. Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům, principy demokracie</p> <p>Soužití lidí, chování lidí, demokracie, práva a spravedlnost.</p>	<p>MkV – lidské vztahy</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>LV – příběh ze života, ČJ – jazyková dovednost OSV – mezilidské vztahy VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
--	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>2. období Lidé a čas Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>Využívání archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</p>	<p>4. ročník Uspořádá vybrané události českých dějin na časovou přímku.</p> <p>5. ročník Posoudí význam historických dějů a jevů pro další vývoj v českých zemích (Evropě).</p> <p>4. a 5. ročník Vybere jednu chráněnou lokalitu nebo movitou i nemovitou kulturní památku v okolí bydliště a pomocí internetu, knih zdůvodní, proč je chráněná.</p> <p>4. ročník Svémi slovy charakterizuje způsob životanašich předků.</p>	<p>Orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, současnost a minulost.</p> <p>Regionální památky.</p> <p>Současnost a minulost v našem životě, orientace v čase.</p>	<p>LV – četba historických událostí ČJ – sloh, vypravování VV – kresba dějinných postav, událostí M – porovnávání VMEGS – jsme Evropané</p> <p>VV - malba lokality Sloh - vymyslet a napsat pohádku o určité památce ITC - práce s internetem EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>LV – Staré pověsti české VV - kresba ze života Slovanů</p>
---	---	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>4. a 5. ročník Prostřednictvím významných osobností a událostí českých dějin se orientuje v čase.</p> <p>5. ročník Svými slovy charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie.</p> <p>4. ročník Seznámí se se způsobem života lidí dříve a nyní a z různých zdrojů vytvoří přehled průběhu lidského života a práce našich předků.</p> <p>5. ročník Upevňuje si získané znalosti a posoudí z různých historických pramenů změny způsobu života lidí dříve a nyní.</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě.</p>	<p>M-datová osa VMEGS – jsme Evropané VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – poznávání lidí VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>ČJ - čtení textů M - časová přímka MkV – kulturní diference MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
--	---	--	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p>	<p>4. ročník Chápe význam a důvod svátků a významných dnů.</p> <p>5. ročník Vyhledává si informace o aktuálním svátku či významném dnu a připraví si o něm prezentaci.</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě, státní svátky, orientace v čase.</p>	<p>M – časová osa HV - Hymna VV – kresba, malba ITC – vyhledávání informací VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občan, občanská společnost a stát MV – stavba mediálních sdělení OSV – kreativita</p>
---	--	---	--

5.4.1 Environmentální výchova

„Chceme-li pro přírodu něco udělat, musíme ji nejdříve dobře poznat a chceme-li něco zlepšit, musíme začít sami u sebe.“

Environmentální výchova znamená zjednodušeně výchovu k citlivému a aktivnímu přístupu k životnímu prostředí, lidem, společnosti, planetě Zemi. Prvky ekologické výchovy prolínají celým výchovným působením. Rozvíjejí a upevňují mezilidské i citové vztahy k přírodě, estetické vnímání, vyjadřovací schopnosti a dovednosti ve vztahu k prostředí, pomáhají utvářet hygienické návyky. Pomáhají získávat

konkrétní poznatky o člověku, o přírodě a jejich vzájemných vztazích. Důležité je vytváření dovedností a návyků, udržování čistoty, péče o rostliny a úprava okolního prostředí. K nejcennějším metodám, prostřednictvím kterých se děti seznamují s okolní přírodou, náleží přímé pozorování rostlin a zvířat při vycházkách, pobytu v zahradě, na louce a v lese. Děti zde přicházejí do bezprostředního styku s okolní přírodou, zjišťují její vlastnosti a svými smysly získávají svoje první pracovní zkušenosti.

Environmentální výchova je chápána nejen jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí, ale zejména jako výchova žáka k trvale udržitelnému rozvoji.

Cíle environmentální výchovy:

- vést žáky k získání znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí v lokálním i globálním rozměru
- vytvářet možnost konkrétních situací a příkladů, v nichž žáci projevují svůj vztah k přírodě a učí se zodpovědnému jednání
- působit na utváření životního stylu a hierarchie životních hodnot ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje

SWOT analýza

Akce:

- Projekt Ekoškola
- Den činů – jarní a podzimní úklidové akce
- Podzimní zamykání zahrady
- Úprava školní zahrady- vybudování naučné a rekreační části
- Čištění životického potoka a okolí
- Sběrové týdny
- Projekt Recyklohraní
- Projekt Adopce Pandy červené v ZOO Ostrava
- Zdravá svačinka – výroba a ochutnávka zdravých pomazánek
- Ozdravné týdenní pobyty na horách
- Projektový den - Vánoční dílny
- Projektový den - Velikonoční dílny a Velikonoční jarmark
- Projektový den - Les ve škole
- Ročníkové projekty s Rozchodníkem
- Zlatá srnčí trofej – soutěž o vědomostech z myslivosti
- Výtvarné soutěže s ekologickou tematikou
- Literární práce na téma Ochrana životního prostředí
- Skřítkohraní – soutěže o přírodě pro MŠ a ŠD
- Průběžné třídění odpadu
- Evropský den bez aut - Dopraváček
- Den Země
- Kampaň obyčejného hrdinství – akce nadace Tereza
- Pěstování dubů z žaludů a jejich sázení v lese
- Zimní vycházky do lesa ke krmelci
- Pozorování krmítek a umístění budek pro ptáky v zahradě
- Sledování ekologického provozu školy
- Projekt Zdravé zuby
- Projekt Ovoce do škol
- Projekt Šetrný spotřebitel
- Projekt Malý a Velký Ekoškolák
- Projekt Zelená bez odpadů

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Jablíčkohraní – sady Životice
- Projektové odpoledne ŠD – Jablíčkový, bramborový den
- Ekologické exkurze:
  - návštěva ZOO v Ostravě
  - Sady Životice
  - Záchraná stanice v Bartošovicích
  - Skládka odpadu Depos Horní Suchá
  - Památník životické tragédie v Havířově – Životicích
  - Záchraná stanice psů paní Dunové
  - Planetárium Ostrava
  - Psí útulek MAX v Havířově
  - Hráz Těrlické přehrady
  - Elektrárna Dětmorovice
- Besedy:
  - Myslivec – beseda se členem MS
  - Tonda Obal- třídění odpadů
  - Život se psem není pod psa

Sběr: - žaludů a kaštanů, papíru, víček z PET láhví, baterií, elektrospotřebičů, hliníkových plechovek, použitého oleje

Podmínky pro EVVO na škole:

Klady: - školní hřiště
- školní zahrada, altán
- ovocné sady Životice
- spolupráce s Rozchodníkem
- Těrlická přehrada

- spolupráce s rodiči

Zápory:- nemáme odbornou učebnu

- malý prostor ve škole

Návrhy jednotlivých akcí a programů

Jednorázové akce

Akce	Cíle	Kompetence	Výstupy	Termín	Zodpovědná osoba
Den bez aut	-utváříme životní styl -změníme jednání a postoje	<u>-občanské:</u> uvědomuje si následky svého konání a konání jiných <u>-k učení:</u> propojuje učivo s reálným životem	-výkresy	září	Učitelé VV, ČaS, Vychovatelky
Vysázení stromů, keřů a bylin, úprava školní zahrady.	-formujeme kladný vztah k přírodě a zodpovědné chování při práci na školní zahradě	<u>-sociální a personální:</u> učí se spolupracovat, seznamuje se, adaptuje se na školní prostředí <u>-pracovní-</u> učí se zodpovědnému přístupu k plnění	-fotomateriál -každá třída má svůj strom -motýlí louka -jezíčko -naučná stezka	říjen	Ekotým
Krmení lesní zvěře v zimě	-emocionálně formujeme u žáků vztah k přírodě	<u>-občanské:</u> učí se ohleduplnosti, soucítí se slabšími	-fotomateriál	prosinec	Učitelé ČaS
Dýňáci	-emocionálně formujeme u žáků vztah k přírodě	<u>-sociální:</u> spolupracuje v týmu <u>-pracovní:</u> zodpovědnost	-výstava lampionů	listopad	ŠD
Den Země	-ochrana životního prostředí -vytváříme vztah k přírodě	<u>-k učení:</u> pracuje s informacemi, dokáže informace použít <u>-k řešení problémů:</u> -zapojuje se do aktivit, které řeší problém <u>-pracovní:</u> naučí se odpovědnosti a toleranci	- vycházka -fotomateriál -výstava přírodnin	duben	Učitelé ČaS, Vychovatelky

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Ekologické exkurze a brigády

Cíl: - žáci porozumí souvislostem mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy

- uvědomit si podmínky života a možnosti jejich ohrožování
- vytvořit návyky nezbytné pro každodenní jednání vůči prostředí

Kompetence: pracovní - dodržuje společně dohodnutá pravidla

- upevňuje návyky plánování a organizace práce
- dokončí, co začal

k učení - propojuje učivo s reálným životem

- hledá souvislosti mezi dříve naučenými informacemi a realitou

Akce:

- Sady Životice
- Záchraná stanice v Bartošovicích
- Skládku odpadu Depos Horní Suchá
- Památník životické tragédie v Havířově – Životicích
- Záchraná stanice psů paní Dunové
- Planetárium Ostrava
- Psí útulek MAX v Havířově
- návštěva ZOO v Ostravě
- Hráz Těrlické přehrady
- Elektrárna Dětmarovice

Brigády: - úklid v okolí školy a v parku

- úklid v lese
- sběr jablek v sadech

Výstupy:

fotodokumentace, výkresy, referáty

Projekty

Projekty	Cíle	Kompetence	Výstupy	Termíny
Zdravé zuby	-odpovědnost za své zdraví	<u>k učení:</u> -vedeme k sebekontrolě -dává si informace do souvislostí	-pracovní listy -diplomy -anketní lístky	Podzim

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Příroda v okolí školy	-poznávání blízkého okolí -změny v přírodě a roční období -sledování změn na školní zahradě	- <u>k učení</u> : -propojení učiva s vlastní zkušeností -prezentuje výsledky své práce - <u>k řešení problémů</u> : -zapojuje se do aktivit -vnímá problémové situace v oblasti životního prostředí	-výkresy -výrobky s přírodninami -fotomateriál -referáty	Celoročně
Třídění odpadů	-seznámení s pravidly třídění odpadů	- <u>občanské</u> : -osvojuje si ochranu životního prostředí v okolí školy a bydliště -zdůvodní nutnost třídění	-fotomateriál	Celoročně
Sběr a recyklování	-vedeme žáky k třídění odpadů	- <u>občanské</u> : -ochrana životního prostředí - <u>pracovní</u> : -přispívá k úklidu v okolí školy - <u>k řešení problémů</u> : -žák vnímá problémové situace v oblasti životního prostředí	- výrobek z recyklovatelného materiálu	Celoročně
Ozdravný pobyt na horách	-porozumění souvislostem, vztahům člověka a příroda -ochrana zdraví	- <u>k učení</u> : -získávání nových informací - <u>sociální a personální</u> : -rozvíjí a upevňuje pozitivní náhled sám na sebe i na okolní svět	-fotomateriál	Červen
Měření kvality ovzduší	-vedeme k ochraně čistého ovzduší	- <u>k řešení problémů</u> : -žák vnímá problémové ekolog. situace - <u>k učení</u> : -propojuje učivo se zkušeností	-tabulka pozorování -referáty -fotomateriál	Celoročně
Ekoškola	-porozumění souvislostem, vztahům člověka a přírody -ochrana zdraví	- <u>k učení</u> : -propojovat učivo s reálným životem - <u>k řešení problémů</u> : -zapojování do aktivit	-kronika -fotodokumentace	Celoročně

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

Soutěže

Cíl: - vedeme k uvědomění si užitečnosti přírodovědných poznatků

- učíme zkoumat změny probíhající v přírodě
- učíme odhalovat příčiny a následky

Kompetence: - k učení: - používá své vlastní poznatky

- prezentuje poznatky před spolužáky
- organizuje své aktivity tak, aby dosáhl cílů
- komunikativní: - výstižně a jednoduše formuluje své myšlenky
  - aktivně naslouchá
- sociální a personální: - spolupracuje ve skupině
  - reguluje své chování
  - ovládá své emoce, vyrovnává se s neúspěchem
  - respektuje názory jiných a akceptuje je

Soutěže: soutěž mladých zoologů

T: podzim, jaro Z: tř. učitelé

Soutěž Zlatá srnčí trofej

Ekovýchovné programy

Cíl: - podněcujeme aktivitu a tvořivost

- formujeme správné postoje
- přispíváme k utváření zdravého životního stylu

Kompetence: -k učení: - propojujeme informace z různých oblastí

- vybavuje si příběhy, události
- sociální - personální: - pracuje ve smíšených skupinách
  - spolupracuje při řešení úkolů
  - pomáhá slabším

Akce: dle nabídky sdružení Tereza, Rozchodník

T: celoročně

Z: tř. učitelé

Výstupy: výrobky, pracovní listy

Ekologizace provozu školy

Cíl: - vedeme k uvědomění si vlastní odpovědnosti ve vztazích k životnímu prostředí

- vedeme k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

Kompetence: - k učení: - uplatňuje získané informace v praktickém životě

- k řešení problémů: - hledá společně s ostatními možný způsob řešení problémů

- občanské: - uvědomuje si nesprávné chování, přiznává svou chybu

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- Akce:**
- sběr, třídění odpadů
  - péče o zeleň na školní zahradě a v okolí školy
  - výzdoba vnitřních prostor ZŠ
  - šetření energií a vodou
  - nákup školních potřeb z recyklovaného materiálu
  - nákup ekologicky šetrných výrobků
  - vyvěšení tabulek s informacemi o šetření energiemi a vodou

Výstupy: nástěnky, fotodokumentace   T: celoročně   Z: všichni

Spolupráce s institucemi

Cíl: - zapojujeme žáky do mimoškolních aktivit

- Kompetence:** - komunikativní: - vhodně navazuje osobní kontakt s cizími lidmi
- jednoduše formulují své myšlenky, vyjádří je mluveným slovem
  - mluví spisovně v celých větách
  - respektuje názory ostatních

- Akce:**
- nabídka Rozhodníku
  - spolupráce se společností - Sady Životice
  - spolupráce s Lesy ČR, ČSOP, Svazem myslivců
  - spolupráce se ZOO Ostrava

Výstupy: - vzdělávací akce pro žáky

- soutěže   T: celoročně   Z: ŘŠ a učitelé

Spolupráce se zákonnými zástupci

Cíl: - zapojování zákonných zástupců do dění ZŠ

- Aktivity:** - organizování projektů
- doprovody na akce
  - finanční příspěvky na odměny a akce
  - účast a pomoc zákonných zástupců s řešením úkolů v rámci soutěží a projektů

- Akce:** - Projektové dny - Vánoční dílny
- Velikonoční jarmark
  - Zahradní slavnost
  - Halloween- Dýňáci
  - společná brigáda na zahradě
- T: celoročně   Z: ŘŠ a učitelé

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

EVVO v ŠD

Cíl: využíváme poznatků EVVO v mimoškolních činnostech

Kompetence: pracovní: - dodržuje dohodnutá pravidla

- dbá na ochranu zdraví svého i ostatních při jednotlivých činnostech
- provádí základní praktické činnosti s různými druhy materiálu

Aktivita: - poznávání okolí školy při vycházkách

- soutěže z různých oblastí environmentální výchovy
- pracuje s přírodninami a přírodními materiály

Výstupy: výrobky, výkresy, fotomateriál   T: celoročně   Z: vychovatelky

EVVO ve výuce

Cíl: - poskytujeme každému příležitost dosáhnout znalostí, hodnot a názorů

- ukazujeme modelové příklady jednání

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

- propojovat učivo s reálným životem
- podněcovat vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vést k sebekontrolě a zařazovat hodnocení pomocí zpětné vazby
- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

kompetence k řešení problémů

- zapojovat žáky do aktivit, které vedou k řešení environmentálních problémů
- povzbuzovat žáky ke kladení otázek a zvažování stanovisek k probírané látce
- předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se dané problematiky
- umožnit žákům používat odbornou literaturu a vyhledávat informace pomocí informačních
- technologií

kompetence komunikativní

- podporovat argumentaci a vhodnou obhajobu vlastního názoru
- předkládat žákům takové texty a záznamy, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění

kompetence sociální a personální

- zařazovat formy a metody práce, které vedou ke spolupráci, např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce a kooperativní učení

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vytvářet prostředí, které povzbuzuje respekt a toleranci k stanoviskům a názorům ostatních

kompetence občanské

- pořádat odborné besedy, kurzy a exkurze s environmentální tematikou
- zapojit se do tradičních akcí obce souvisejících s trvale udržitelným rozvojem

kompetence pracovní

- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví
- vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení práce

REALIZACE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Environmentální výchova:

Tematické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

Název tematických okruhů.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	VV	VV	VV	AJ, ČaS	AJ, ČaS
Základní podmínky života	ČaS, PČ, VV	ČaS, PČ, VV	ČaS, PČ, VV		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
Vztah člověka k prostředí	ČaS, PČ	ČaS, PČ	ČaS, PČ	ČaS, ITC, VV	ČaS, ITC, VV

Výstupy: projektové práce, referáty, účast v soutěžích, exkurze, výkresy, fotomateriál

T: celoročně

Z: učitelé

5.5 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena vyučovacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu, k sobě samému a okolnímu světu.

5.5.1 Hudební výchova

„Hudba je jedním z nejlepších prostředků k probuzení citů.“

Christoph Willibald Glucki

Charakteristika

Předmět: Hudební výchova

Časová dotace: 1. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 1 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 5 vyuč. hod. týdně

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém i skupinovém zpěvu.

Hudební výchovu rozdělujeme na vokální, instrumentální, hudebně pohybové činnosti a poslech.

a) Vokální činnosti

- Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

b) Instrumentální činnosti

- Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje.

c) Hudebně pohybové činnosti

- Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

d) Poslechové činnosti

- Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- do výuky zařazuje takové hry a činnosti, které umožňují žákům porozumět verbální i nonverbální komunikaci a používat ji
- vytváří situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity
- vytváří nebo organizuje situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti

Kompetence sociálně personální

Učitel:

- zařazuje do výuky takové aktivity, které jsou vykonávány samostatně, ve dvojicích či skupinově, pod vedením učitele posuzují rozdíly, výhody a nevýhody
- prostřednictvím pravidelného sebehodnocení, her a technik dramatické a emoční výchovy podporuje učitel proces sebepoznání u každého žáka

Kompetence občanské

Učitel:

- zapojuje žáky do dění obce, například přípravou programu k oslavám
- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice
- svým chováním i přípravou situací posiluje spolupráci mezi žáky a respekt k odlišnostem mezi lidmi

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- umožňuje žákům, aby se podíleli na vytváření jednoduchých, srozumitelných kritériích hodnocení a aby i sami podle nich svou práci hodnotili

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

- vyžaduje dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úlohy rozvíjející tvořivost
- umožňuje žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie ve svém životě i při vzdělávání
- vede žáky, aby se aktivně seznamovali s novými technologiemi a jejich přínosem pro společnost
- vede žáky, aby při digitální komunikaci jednali eticky

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období Zpívá na základě svých dispozic intonačně, čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p>	<p>1. a 2. ročník Zpívá podle svých schopností intonačně, čistě, rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>3.ročník Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasem.</p> <p>1. a 2. ročník Pod vedením učitele rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p>3.ročník Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus, hudební hry, kvalita tónu, vztahy mezi tóny, interpretace hudby.</p> <p>Hudební rytmus, intonace, vokální a hudební improvizace, hra na hudební nástroje, pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru.</p>	<p>ČJ – rytmizace, deklamace, říkadla, tichá pošta TV – pohybové hry, tance, ztvárnění hudby VV – grafický záznam hudby OSV – psychohygiena, rozvoj schopností poznávání</p> <p>TV – tance, pohybové hry TV – tance, pohybové hry ČJ – přednes LV - básně, říkadla, hádanky OSV - mezilidské vztahy</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p>	<p>hudebních forem.</p> <p>1. a 2. ročník Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>3.ročník Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p>	<p>Hra na hudební nástroje, rytmizace, melodizace, stylizace a hudební improvizace.</p>	<p>TV – hudebně pohybové hry PRČ – rozvoj jemné motoriky OSV - kreativita</p>
<p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p>	<p>1. a 2. ročník Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p>3.ročník Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p>	<p>Hudebně výrazové prvky, hudební styly a žánry, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru, taktování a pohybový doprovod znějící hudby.</p>	<p>ČaS - tradice TV – cvičení podle hudby TV – hry</p>
<p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů,</p>	<p>1. a 2. ročník S dopomocí učitele rozlišuje</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev, hudební</p>	<p>ČJ – rytmizace, deklamace,</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.</p>	<p>jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>3.ročník Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>1. a 2. ročník Rozpozná pod vedením učitele v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p> <p>3.ročník Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p>	<p>rytmus, intonace, vokální improvizace, kvalita tónů, hudební výrazové prvky, interpretace hudby.</p> <p>Hudební styly a žánry, interpretace hudby.</p>	<p>potichu, nahlas ČaS – hlasy zvířat OSV - psychohygienu</p> <p>Sloh – slovní asociace na hudbu VV – malba pocitů OSV - kreativita</p>
--	---	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>2. období</p> <p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně s využitím svých pěveckých dovedností v jednohlase v durových tóninách.</p> <p>5. ročník</p> <p>Zpívá dle svých hudebních schopností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě v jednoduchém dvojhlas v durových i mollových tóninách.</p> <p>4. ročník</p> <p>Čte jednoduchý notový zápis</p> <p>5. ročník</p> <p>Čte notový zápis jednoduché písně, příp. skladby.</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev(hlasová hygiena,pěvecké dovednosti), rozlišování hlasového rozsahu přiměřené ke schopnostem konkrétních žáků, hudební rytmus (realizace písní v 3/4 a 4/4 taktu), dvojhlas a vícehlas, grafický záznam vokální hudby, intonace v dur a moll, hudební hry.</p> <p>Hra na hudební nástroje(reprodukce motivů,témat jednoduchých skladbiček pomocí Orffova instrumentáře), rytmizace, melodizace a improvizace v 3/4,4/4 taktu,</p>	<p>ČJ–správná výslovnost, melodie, rytmus řeči</p> <p>ČaS – tradice, svátky, společenské chování</p> <p>VV – vyjádření melodie výtvarnými prostředky</p> <p>TV – pochodový krok</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznání, kooperace, komunikace</p>
---	--	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.</p>	<p>4. ročník Doprovází na nástroje Orffova instrumentáře jednoduché motivy skladeb a písní.</p> <p>5. ročník Hraje dle svých individuálních schopností na hudební nástroje pomocí Orffova instrumentáře.</p>	<p>notový záznam melodie a rytmu jednoduché skladby.</p> <p>Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí Orffova instrumentáře), notový záznam melodie a rytmu jednoduché skladby.</p>	<p>TV - zásady správného dýchání a držení těla, hudebně pohybové činnosti a hry, pochod a taneční krok VV – kresba hudebních nástrojů MkV – lidské vztahy</p>
<p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p>	<p>4. ročník Rozpozná malou písňovou formu.</p> <p>5. ročník Rozpozná malou i velkou písňovou formu.</p>	<p>Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka).</p>	
<p>Vytváří v rámci svých individuálních</p>	<p>4. ročník Hraje na nástroje Orffova instrumentáře jednoduché</p>	<p>Tvorba hudebních doprovodů, hudební hry.</p>	<p>VV - ilustrace k písním, ilustrace hudební nástrojů</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>dispozicjednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.</p>	<p>přede hry, mezihry a do hry.</p> <p>5. ročník</p> <p>Hraje jednoduché přede hry, mezihry na nástroje pomocí Orffova instrumentáře, provádí dle svých schopností elementární hudební improvizaci.</p> <p>4. ročník</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby užité hudební výrazové prostředky – rytmus, melodii, kontrast, gradaci, melodii vzestupnou a sestupnou, taktuje třídobý takt.</p> <p>5. ročník</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby užité hudebně výrazové prostředky – rytmus, melodii, kontrast, harmonii, gradaci.</p>	<p>Kvality tónů, vztahy mezi tóny(souzvuk, akord), hudebně výrazové prostředky a hudební prvky, hudba vokální (rozdělení lidských hlasů), hudba taneční (polka, valčík, mazurka, menuet), hudební nástroje.</p>	<p>PČ - výroba jednoduchých hudebních nástrojů</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznání, kooperace, komunikace</p>
--	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<p>4. ročník Zatančí polkový krok.</p> <p>5. ročník Zatančí polkový a valčíkový krok, provádí pohybové improvizace na základě svých individuálních dovedností a schopností, rozpozná polku a valčík.</p>	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, (pantomima, improvizace), orientace v prostoru, (pamětné uchování tanečních pohybů).</p>	<p>TV – poskočný krok MV – fungování a vliv médií ve společnosti, vliv médií na kulturu</p>
--	--	---	---

5.5.2 Výtvarná výchova

„Každé poznání vychází ze srdce, každé vzdělání ze života.“

Christian Friedrich Hebbel

Charakteristika

Předmět: Výtvarná výchova

Časová dotace: 1. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 2 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 8 vyuč. hod. týdně

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech, vnímání a interpretaci. Rozvíjí citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici. Pracuje se znakovými systémy, které jsou nástrojem poznání a prožívání. Tvořivý přístup k práci, vnímání a interpretaci vychází zejména ze zkušeností žáků a umožňuje jim uplatňovat své pocity a prožitky. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Vede k porozumění základních pojmů ve výtvarné výchově. Seznamuje s různými výtvarnými technikami a prostředky. Prohlubuje u žáků vztah k výtvarnému umění a kultuře. Rozvíjí schopnost nalézat a vnímat estetické hodnoty. Užívá různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjadřování svého vnímání, citění a poznávání.

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Klademe důraz na to, aby žáci pokud možno vše viděli a mohli cítit. Pracujeme s projekty a projektovými bloky, střídáme práci ve skupinách a individuální činnosti. Dbáme, aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícími samotnými žáky. Vedeme žáky k zamýšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce. Využíváme nabídky informačního prostředí - výstav, videopořadů, monografií a encyklopedií v knihovně. Část hodinové dotace je určena na vycházky a exkurze. Žáci prezentují výsledky své práce při tradičních školních akcích. Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce. Škola má řádně vybavenou keramickou dílnu. Toto pracoviště je určeno také pro činnost zájmových kroužků.

Výtvarná výchova ke své realizaci nabízí vizuálně obrazné prostředky.

a) Rozvíjení smyslové citlivosti

- Schopnost rozeznávání podílů jednotlivých smyslů a výběr vhodných prostředků.

b) Uplatňování subjektivity

- Uvědomování a uplatňování vlastních zkušeností, pocitů, nálad, emocí.

c) Ověřování komunikačních účinků

- Obrazné vyjádření v procesu komunikace, uplatnění vlastní tvorby.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- vede žáky k pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vede žáky k vnímání uměleckých slohů a děl
- vyžaduje od žáků vhodné rozvržení vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali umělecké slohy na základě jejich znaků
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- posuzuje společně s žáky umělecká díla i vlastní tvorbu
- nebrání žákům při vlastní volbě vypracování úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro diskusi o dojmu z uměleckého díla
- organizuje situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti
- vytváří takové činnosti, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobitý výtvarný projev žáků
- zařazuje do výuky skupinovou a individuální práci, práci ve dvojicích

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváří potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k osvojování výtvarných technik a nástrojů
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie ve svém životě i při vzdělávání
- vede žáky, aby se aktivně seznamovali s novými technologiemi a jejich přínosem pro společnost
- vede žáky, aby při digitální komunikaci jednali eticky

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p>	<p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, barvy, objemy, objekty, porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z zkušeností, vjemu, zážitku, představ.</p> <p>1. a 2. ročník</p> <p>Projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti – uplatňuje linie, tvary, barvy, objemy v plošném uspořádání.</p> <p>3. ročník</p> <p>Projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti – uplatňuje další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlost a barevné kvality, textury-jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus).Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností.</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru. Uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita OSV - poznávání lidí ČJ, ČaS, PČ, M</p> <p>EV - ekosystémy, základní podmínky života ČJ, ČaS, PČ, M</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>Vnímá události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p>	<p>(linie, tvaru, barvy, objemu).</p> <p>1., 2. a 3. ročník Vnímá události různými smysly a volí vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření.</p>	<p>statickém a dynamickém vyjádření.</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Osobní postoj v komunikaci.</p>	<p>ČJ, ČaS, PČ, M</p>
<p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p>	<p>1. a 2. ročník Opakovaně využívá vlastních životních zkušeností, které se projevují ve vizuálně obrazném vyjádření.</p> <p>3. ročník Porovnává odlišnosti se svými dosavadními zkušenostmi (na základě interpretace).</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Typy vizuálně obrazných vyjádření. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením.</p>	<p>ČJ, ČaS, PČ, M</p>
<p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje</p>	<p>1. a 2. ročník Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>3. ročník</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření -</p>	<p>ČJ, ČaS, PČ, M MkV- lidské vztahy, etnický původ</p>

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p> <p>2. období</p> <p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve</p>	<p>Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil, využívá vlastních zkušeností.</p> <p>4. ročník</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlo, barevné kontrasty.</p> <p>5. ročník</p> <p>Rozeznává, pojmenovává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné.</p> <p>4. ročník</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – linie, barevné</p>	<p>vysvětlování výsledků své tvorby podle vlastních schopností, zkušeností a zaměření.</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality, textury a jejich kombinace a proměny v objemu a prostoru, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků.</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich</p>	<p>MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ČaS</p> <p>ČaS</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>
--	--	---	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro</p>	<p>plochy.</p> <p>5. ročník Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – barevné plochy, modelování, sochařský postup.</p> <p>4. ročník Zaměřuje se na projevení vlastních životních zkušeností a na její vyjádření.</p> <p>5. ročník Zaměřuje se na vyjádření a projevení vlastních životních zkušeností i na vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p> <p>4. ročník Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření</p>	<p>rozlišení, výběr a uplatnění - sochařství, plastika, elektronický obraz, výrazové možnosti akční tvorby, grafika na PC, fotografie. Volba vhodných prostředků k danému námětu.</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci.</p>	<p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním</p>
--	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně</p>	<p>vzniklá – v ploše, v objemové tvorbě na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.</p> <p>5. ročník Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly – v plošné, objemové a prostorové tvorbě.</p> <p>4. ročník Rozvíjí svoji osobnost, přistupuje k reálné tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, k vyjádření svých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.</p> <p>5. ročník Volí a kombinuje prostředky pro</p>	<p>Smyslové účinky vizuálněobrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, reklama.</p> <p>Typy vizuálně obraznýchvyjádření -rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (skulptura, komiks, fotografie, animovaný film).</p>	<p>týmu.</p> <p>VMEGS - objevujeme Evropu PČ, ČaS OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí</p>
---	--	--	---

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

<p>prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně</p>	<p>vyjádření svých nových a neobvyklých pocitů i prostředky a postupy současného výtvarného umění.</p> <p>4. ročník Porovnává různé interpretace vizuálněobrazného vyjádření a inspiruje se jimi.</p> <p>5. ročník Porovnává různé interpretace vizuálněobrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>4. ročník Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p> <p>5. ročník</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění.</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - proměny obsahu děl výtvarného umění. Osobní postoj</p>	<p>MV – práce v realizačním týmu</p> <p>VMEGS - Evropa nás zajímá, jsme Evropané</p>
---	--	---	--

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Životice Zelená, příspěvková organizace

vytvořil, vybral či upravil.	Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil.	v komunikaci.	
------------------------------	--	---------------	--

5.5.3 Etická výchova

Doplňující vzdělávací obor

"Každé naše jednání by mělo sloužit nejen vlastnímu prospěchu, ale i prospěchu jiných."

J. A. Komenský

Charakteristika

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova není povinnou součástí základního vzdělání, ale jeho vzdělávací obsah je doplňující a rozšiřující. Etická výchova je realizována jako integrativní součást vzdělávacího obsahu jiných vyučovacích předmětů nebo v podobě projektů, besed, kurzů apod.

Je založena na osvojování sociálních dovedností u žáků především na základě zážitkové metody. Je tedy praktickým pedagogicko-psychologickým nástrojem, jak u žáků rozvíjet základní sociální dovednosti.

Základním cílem etické výchovy je vést žáky k prosociálnímu způsobu chování, tj. schopnost učinit něco dobrého pro druhého bez očekávání vnější odměny nebo protislužby.

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.

10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

1. Etické hodnoty
2. Sexuální zdraví
3. Rodinný život
4. Duchovní rozměr člověka
5. Ekonomické hodnoty
6. Ochrana přírody a životního prostředí

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova používá především metody běžné v zážitkové pedagogice. Jedná se o rozhovor, diskuzi, inscenační techniky, didaktické hry, řešení problémové situace, besedy, projekty atd.

Metodický přístup vedoucí k osvojení sociální dovednosti se skládá ze čtyř fází:

Senzibilizace - žák je vhodnou metodou motivován („zcitlivěn“) pro dané téma.

Hodnotová reflexe - na základě otázek pedagoga se žák dostane k podstatě tématu. Výsledek reflexe pedagog shrne.

Nácvik sociální dovednosti ve třídě (následuje reflexe).

Přenos do reálného života - na základě praktických úkolů (následuje reflexe).

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost aktivně a tvořivě ovlivňovat měnící se životní a pracovní podmínky
- rozvíjí u žáků schopnost samostatně pozorovat, experimentovat, výsledky kriticky posuzovat a vytvořit závěry
- vytváří příležitosti, při kterých si žáci, osvojují vědomosti a dovednosti různými způsoby, aby poznali, který způsob jim lépe vyhovuje
- umožňuje žákům navázat a rozvíjet uspokojivé vztahy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- do výuky zařazuje činnosti, které žákům umožňují porozumět verbální komunikaci, komunikovat mezi sebou i s učitelem, umět vyslechnout druhého, aniž by ho zbytečně přerušovali, udržovat s mluvčím oční kontakt
- do výuky zařazuje činnosti, vyžadující vzájemnou pomoc
- vytváří situace, kdy žáci mohou vyjádřit svůj názor
- vede žáky k používání správných termínů a výstižných výrazů, které souvisejí s daným tématem, k tomu, aby při popisu situací nebo při vyprávění příběhů ze života postupovali chronologicky od začátku do konce, aby nacházeli příčiny a následky dané situace a popisovali je

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- společně s žáky formuluje cíl činnosti, vytváří pravidla a vyžaduje jejich dodržování
- umožní, aby se na tvorbě pravidel ve třídách podíleli sami žáci
- vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří situace, při kterých má žák možnost naučit se přijímat názory nebo přesvědčení druhých jako možné, svůj názor předkládat také jako jeden z možných a opírat ho o argumenty
- vede žáky k tomu, aby se neposmívali emocím druhých
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žákůzaměstnanců školy i rodičů.
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáky k rozpoznání povahy problému a k jeho aktivnímu řešení na základě získaných dovedností a vědomostí
- vede žáky k vzájemné pomoci
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat pokrok

- vytváří situace, ve kterých žáci vyhledávají a porovnávají informace
- podněcuje žáky ke kritickému myšlení, aby byli schopni činit uvážlivá rozhodnutí, za která jsou zodpovědní

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vytváří příležitosti, při kterých si žáci vytvářejí, osvojují vědomosti a dovednosti různými způsoby, aby poznali, který způsob jim lépe vyhovuje
- vede žáky, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie ve svém životě i při vzdělávání
- vede žáky, aby se aktivně seznamovali s novými technologiemi a jejich přínosem pro společnost
- vede žáky, aby při digitální komunikaci jednali eticky

<i>Očekávané výstupy v RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období</p> <p>Osvojí si oslovování křestními jmény, používání hodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.</p> <p>Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím jasných a srozumitelných pravidel.</p> <p>Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým.</p> <p>Osvojí si základy pozitivního</p>	<p>Osvojí si základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích: představí se, oslovuje spolužáky křestními jmény, zdraví, zdvořile položí otázku, omluví se, poprosí, poděkuje.</p> <p>Žák aktivně komunikuje při vytváření srozumitelných a jasných pravidel třídy a dobré atmosféry v týmu.</p> <p>V běžných podmínkách projevuje pozornost a laskavost, vyjadřuje uznání, správně reaguje na pochvalu.</p> <p>Vytváří si představu o sobě samém,</p>	<p>Základní komunikační dovednosti.</p> <p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých.</p> <p>Tvořivost a základy spolupráce.</p>	<p>ČJ – naslouchání písemný projev mluvený projev tvořivá činnost s literárním textem komunikace</p> <p>ČaS</p>

<p>hodnocení a přijetí druhých.</p> <p>Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.</p> <p>Vyjadřuje city v jednoduchých situacích.</p> <p>Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.</p> <p>Respektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.</p>	<p>posiluje sebedůvěru. Naslouchá promluvám spolužáků, respektuje je, vhodně reaguje a toleruje.</p> <p>Zvládá elementární prosociálnost – ochotu dělit se, povzbuzovat, darovat, vyjádřit soucit a přátelství.</p> <p>Projevuje radost ze společné činnosti a výsledků, vyjadřuje zájem o spolupráci, dodržuje základní pravidla spolupráce.</p> <p>Aktivně a tvořivě přistupuje ke společnému plnění úkolů.</p> <p>Akceptuje druhého, přátelsky přijímá spolužáky, umí odpustit, pomocí empatie předpokládá reakci druhých.</p>	<p>Základy asertivního chování.</p>	<p>Domov Škola Rodina Soužití lidí Chování lidí Globální proměny Ochrana přírody Ohleduplné chování k přírodě Základy sexuální výchovy Naše obec Naše vlast</p> <p>Vv – vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností.</p>
--	---	-------------------------------------	--

<p>2. období</p> <p>Respektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku.</p> <p>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení.</p> <p>Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.</p>	<p>Získává povědomí o možnosti neverbální komunikace, postojí těla, mimice, zrakovém kontaktu, gestech a podání ruky. Vyhýbá se hrubým výrazům při verbální komunikaci. Vhodně pokládá otázku. Otevřeně komunikuje.</p> <p>Vytváří si o sobě pozitivní představu, uvědomuje si své silné a slabé stránky, poznává se při různých činnostech, prezentuje se, hodnotí své výkony, ovládá se, ocení se.</p> <p>Akceptuje druhého, raduje se z úspěchu druhých, připisuje pozitivní vlastnosti druhým.</p>	<p>Základy komunikační dovednosti.</p> <p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých.</p> <p>Tvořivé základy spolupráce.</p>	
---	--	--	--

<p>Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí.</p> <p>Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy.</p> <p>Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.</p>	<p>Pomocí empatie předpokládá reakci druhých.</p> <p>Ve vztahu k jiným je iniciativní, hledá možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky.</p> <p>Rozlišuje mezi nabídkami druhých, je schopný odmítnout nabídku k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání.</p>	<p>Základy asertivního chování.</p>	
--	--	-------------------------------------	--

5.6 Člověk a zdraví

„Tělo nechť každodenní své hýbání má.“

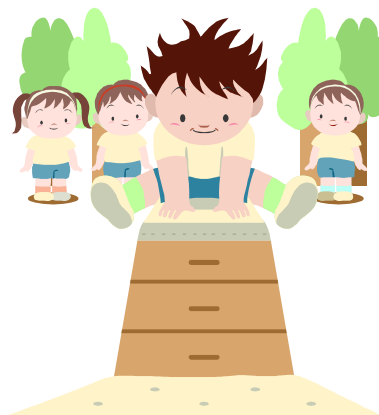
J. A. Komenský

Charakteristika

Předmět: Tělesná výchova

Časová dotace: 1. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 2 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 2 vyuč. hod. týdně.

Celková dotace: 10 vyuč. hod. týdně

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu a ochranu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Charakteristikou pro pohybové vzdělání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Nedílnou součástí jsou speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- zadává jim zajímavé úlohy a zapojuje je do různých soutěží

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- starší žáci připravují různé aktivity pro své mladší spolužáky

Kompetence občanské

Učitel:

- nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, i dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích
- učí žáky na modelových situacích, jak poskytovat první pomoc při úrazech
- prohlubuje vztah a zodpovědnost člověka k přírodě, (školy v přírodě, exkurze, výuka v terénu)
- buduje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům
- zapojuje je do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních předpisů a ochraně zdraví při práci, dodržování pitného režimu
- nabízí pestrou nabídku zájmových útvarů ve škole
- vede žáky k prezentaci své práce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- spolupracuje při týmových činnostech a soutěžích
- reaguje na pokyny a povely učitele

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- poskytuje žákům prostor pro jejich sociální rozvoj a komunikace s ostatními - využívá formy sociálního učení (spolupráce ve dvojici a malé sociální skupině)

- umožňuje žákům střídání rolí ve skupině
- žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie ve svém životě i při vzdělávání
- vede žáky, aby se aktivně seznamovali s novými technologiemi a jejich přínosem pro společnost
- vede žáky, aby při digitální komunikaci jednali eticky

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>1. období</p> <p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Chápe důležitost každodenní pohybové aktivity pro své zdraví; aktivně využívá nabízené příležitosti.</p> <p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Aktivně vykonává jednoduché pohybové činnosti dle individuálních schopností; usiluje o zlepšení svých výkonů.</p> <p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, uplatňuje zásady fair</p>	<p><i>Učivo</i></p> <p>Význam pohybu, hygiena při TV, příprava organismu, základy gymnastiky, pohybové hry, rytmické a koordinační formy cvičení pro děti.</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, průpravné úpoly, základy atletiky.</p> <p>Zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových</p>	<p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>ČaS – výchova ke zdraví AJ – pohybové hry Sloh – plakát, pozvánka OSV – psychohygiena, psychosociální hry a cvičení MV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>M – tabulka výkonů žáka OSV – osobnostní rozvoj</p> <p>HV – rytmická cvičení OSV – morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<p>play.</p> <p>1. a 2. ročník Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách ve známých prostorech školy.</p> <p>3. ročník Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách.</p> <p>1. a 2. ročník Zná základní povely a pokyny, reaguje na ně.</p> <p>3. ročník Reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti a její organizaci, sám je uplatňuje.</p>	<p>činností, základy sportovních her.</p> <p>Hygiena při TV, turistika a pobyt v přírodě, plavání.</p> <p>Komunikace v TV, pohybové hry, průpravné úpoly.</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>ČaS – výchova ke zdraví ČJ – ustálení pravidel hygieny a bezpečnosti (v bodech) OSV – sociální rozvoj</p> <p>AJ – instrukce OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice</p>
---	--	---	--

<p>2. období</p> <p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p>	<p>4. ročník</p> <p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti a chápe jejich důležitost v rozvoji své zdatnosti.</p> <p>5. ročník</p> <p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti v rámci individuálních možností.</p> <p>4. ročník</p> <p>Chápe význam korektivních cvičení pro svůj zdravý vývoj.</p> <p>5. ročník</p> <p>S pomocí dospělé osoby zařazuje do pohybového režimu korektivní</p>	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti.</p>	<p>ČaS – výchova ke zdraví Sloh – sestavení denního režimu M – tabulka zdatnosti OSV – osobnostní rozvoj VDO – občanská společnost a škola</p> <p>ČaS – výchova ke zdraví VV – kresba postavy v pohybu OSV – osobnostní rozvoj, psychohygienu</p>
--	---	--	---

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>4. ročník Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.</p> <p>5. ročník Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>Pohybové hry.</p>	<p>ČJ – vytvoření pravidel hry ČT – tématická četba VV – plánec ke hře OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice</p>
<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>4. a 5. ročník Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, přiměřeně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>Hygiena při Tv, bezpečnost.</p>	<p>ČJ – Co by se stalo, kdyby ... ČaS – zásady první pomoci OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy, morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p>	<p>4. a 5. ročník Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p>	<p>Základy gymnastiky.</p>	<p>ČJ – hodnotící popis OSV – sociální rozvoj</p>
<p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p>	<p>4. a 5. ročník Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech individuální schopnosti žáků.</p>	<p>Základy sportovních a pohybové hry.</p>	<p>Přenášení zásad fair play do ostatních předmětů ČT – četba, film OSV – morální rozvoj VDO – občanská společnost a škola</p>
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p>	<p>4. a 5. ročník Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p>	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy gymnastiky.</p>	<p>VV – nákresy cvičení (zásobník) Sloh – popis cvičení OSV – sociální rozvoj</p>

<p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy.</p>	<p>4. ročník Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy.</p>	<p>Pohybové hry, základy sportovních her, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností.</p>	<p>VV – plakát ČJ – pozvánka M – tabulka výsledků, graf MV – tvorba mediálního sdělení</p>
<p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p>	<p>5. ročník Připraví a zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy.</p>	<p>4. a 5. ročník Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p>	<p>4. a 5. ročník Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p>
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.</p>	<p>4. ročník Dokáže vyhledat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p>	<p>Základy atletiky, měření a posuzování pohybových dovedností.</p>	<p>Geometrie – měření, převádění jednotek M – tabulky, grafy výkonnosti MV – tvorba mediálního sdělení</p>
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.</p>	<p>5. ročník Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách</p>	<p>Zdroje informací o pohybových činnostech.</p>	<p>ITC – práce s internetem MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

	a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.		
--	--	--	--

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>
<p>1. období</p> <p>Adaptuje se na vodní prostředí hry a cvičení ve vodě, splývání upevňuje správné dýchání při plavání dýchání ve vodě při plaveckých stylech, potápění a plavání pod vodou zvládá základní plavecké styly zdokonalení plaveckých technik kraul, znak, prsa skáče do vody skoky z místa a můstku dodržuje hygienu plavání pravidla bezpečnosti a sebezáchrany, hygiena při plavání</p>	<p>2. a 3. ročník</p> <p>Seznamuje se s vodním prostředím.</p> <p>Zvládá průpravná cvičení pro nácvik základních plaveckých stylů.</p> <p>Učí se správné technice skoku do vody.</p> <p>Dodržuje hygienu plavání.</p>	<p>Hry ve vodě, splývání, nácvik správného dýchání.</p> <p>Rozcvička na suchu technika plaveckých stylů kraul, znak, prsa.</p> <p>Skoky do vody.</p> <p>Pravidla bezpečnosti a hygieny při plavání.</p>

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>Adaptuje se na vodní prostředí.</p> <p>Upevňuje správné dýchání při plavání.</p> <p>Zvládá základní plavecké styly.</p> <p>Skáče do vody.</p> <p>Skoky z místa a můstku.</p>	<p>Hry a cvičení ve vodě, splývání.</p> <p>Dýchání ve vodě při plaveckých stylech, potápění a plavání pod vodou.</p> <p>Zdokonalení plaveckých technik kraul, znak, prsa.</p> <p>Skoky z místa a můstku.</p> <p>Pravidla bezpečnosti a sebezáchrany, hygiena při plavání.</p>
--	---	---

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.

Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Poznámka: Při všech očekávaných výstupech v tělesné výchově dbáme a vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových činnostech, k zásadám jednání a chování, k přípravě organismu, hygieně, komunikaci a organizaci.

5.7 Člověk a svět práce

„Jediná cesta ke vědě je činnost.“

Shaw George Bernard

Charakteristika

Předmět: Praktické činnosti

Časová dotace: 1. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
2. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
3. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
4. ročník 1 vyuč. hod. týdně,
5. ročník 1 vyuč. hod. týdně

Celková dotace: 5 vyuč. hod. týdně

Člověk a svět práce vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti, k osvojení dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce, k volbě vhodných nástrojů, náradí a pomůcek i k vytrvalosti a soustavnosti. Žáci poznávají, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, při níž poznávají okolní svět a získávají tak potřebnou sebedůvěru a nové postoje k práci člověka, k technice a životnímu prostředí.

Důležitou součástí předmětu Praktické činnosti je příprava žáků pro praktický život a budoucí profesní orientaci. Poznávají různé materiály, způsoby jejich zpracování a vytvářejí si k jednotlivým činnostem osobní vztah, což jim později pomůže při výběru budoucího povolání. Zdokonaluje se také jejich manuální zručnost, kterou uplatní v dalších oborech. Důležitá je i týmová spolupráce, která naučí žáky zvládat pracovní problémy v kolektivu spolupracovníků.

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

a) Práce s drobným materiálem

- Poznávají vlastnosti materiálů, využití různých nástrojů a pracovních pomůcek,

zvládají jednoduché pracovní postupy, poznávají zvyky, tradice a řemesla.

b) Konstrukční činnosti

- Sestavují prostorové, plošné modely, pracují s návodem, náčrtem, předlohou.

c) Pěstitelské práce

- Pozorují přírodu, zaznamenávají a hodnotí výsledky pozorování, seznamují se se základními podmínkami pro pěstování rostlin a péči o ně.

d) Příprava pokrmů

- Seznámí se s pravidly správného stolování, zvládají jednoduchou úpravu stolu, základní vybavení kuchyně, vhodný výběr potravin.

VVS k vytváření kompetencí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vytváří a organizuje situace, ve kterých děti prezentují výsledky své práce na veřejnosti
- vede žáky k práci podle slovního návodu nebo jednoduché předlohy

Kompetence sociálně personální

Učitel:

- zařazuje do výuky takové aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích či skupinově a s žáky reflektuje výhody a nevýhody těchto různých způsobů
- prostřednictvím pravidelného sebehodnocení, her a technik dramatické a emoční výchovy podporuje proces sebepoznání u každého žáka

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice
- vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti práce

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- umožňuje žákům, aby podle kritérií hodnotili svou práci

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- vyžaduje dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínech

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává náměty, při kterých žáci mohou volit a kombinovat různé materiály
- vede žáky k porovnávání dílčích činností s předem stanovenými kritérii

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie ve svém životě i při vzdělávání
- vede žáky, aby se aktivně seznamovali s novými technologiemi a jejich přínosem pro společnost
- vede žáky, aby při digitální komunikaci jednali eticky

<i>Očekávané výstupy z RVP</i>	<i>Očekávané výstupy v ŠVP</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i>
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. období</p> <p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</p>	<p>1. ročník</p> <p>Seznámí se s vlastnostmi materiálů(modelovací hmota, papír, textil, přírodní materiály, atd.) při výrobě různých jednoduchých výrobků dle pokynů, používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje.</p> <p>2. ročník</p> <p>Podle pokynu učitelé vytváří jednoduché výrobky z kombinovaných materiálů.</p> <p>3. ročník</p> <p>Při výrobě výrobků volí správný postup a materiál, vytváří složitější výrobky kombinací materiálů.</p>	<p>Vlastností materiálů. Pracovní pomůcky a nástroje.</p> <p>Jednoduché pracovní postupy, organizace práce.</p> <p>Lidové zvyky a řemesla.</p>	<p>ČaS -ovoce, zelenina</p> <p>Vycházka-sběr přírodnin</p> <p>HV -motivační písně</p> <p>LV -básně</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj, kreativita, sociální rozvoj, mezilidské vztahy</p>

<p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p>	<p>1. a 2. ročník Obkreslí a vystříhne podle šablony jednoduchý výrobek, pracuje podle jednotlivých pokynů učitele, dodržuje pracovní postup.</p> <p>3. ročník Pracuje samostatně podle ústních nebo písemných pokynů, dotváří výrobek podle vlastní volby.</p>	<p>Jednoduché pracovní postupy, organizace práce.</p>	<p>M-měření a odhad</p>
<p>2.období Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.</p>	<p>4. a 5. ročník Při tvoření výrobků volí správný postup, využívá dříve získané pracovní dovednosti a návyky, volí nejvhodnější materiál. Pracuje samostatně i v týmu.</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Vlastnosti materiálu.</p>	<p>Sloh – popis pracovního postupu OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy</p>
<p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky</p>	<p>4. a 5. ročník Využívá a volí vhodný materiál k výrobě výrobků k ročním</p>	<p>Lidové zvyky, tradice a řemesla. Vlastnosti materiálu – vhodný</p>	<p>LV - básně a dramatizace HV - písně</p>

<p>lidových tradic.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>obdobím, svátkůmobdobím, svátkům (Vánoce, Velikonoce, Den matek). Zná lidové tradice a zvyky.</p> <p>4. a 5. ročník Dokáže vhodně použít pracovní nástroje a náčiní vzhledem k vlastnostem materiálu, zná jejich funkce a využití.</p> <p>4. a 5. ročník Po celou dobu činnosti udržuje své pracovní místo v čistotě, dbá na pořádek, respektuje zásady hygieny a pokyny k bezpečnosti práce. Při drobném poranění (oděrka, říznutí) dokáže samostatně a správně poskytnout 1. pomoc.</p>	<p>výběr.</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje.</p> <p>Organizace práce. První pomoc.</p>	<p>ITC - výukový program Výstavy Besídka MkV – kulturní diference, etnický původ MV – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</p> <p>ČaS -1. pomoc a zásady hygieny OSV – morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	--	---	---

<p>Konstrukční činnosti</p> <p>1.období Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</p> <p>2.období Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p>	<p>1. ročník Pracuje s plošnými a prostorovými stavebnicemi.</p> <p>2. ročník Pracuje s prostorovými stavebnicemi.</p> <p>3. ročník Pracuje s prostorovými stavebnicemi.</p> <p>4. ročník Sestaví jednoduchý model s konstrukční stavebnicí a demontuje ho.</p> <p>5. ročník Sestaví jednoduchý pohyblivý model s konstrukční stavebnicí a demontuje ho.</p>	<p>Prostorové stavby – kostky. Stavebnice- cheva, lego.</p> <p>Práce podle modelu, s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. Práce podle obrázků.</p>	<p>M- geometrie ČaS - můj dům, okolí bydliště VV EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>ČaS M-počítání dílků stavebnic, odhad, výměnný obchod HV, VV OSV – kooperace, komunikace, řešení sporů VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
---	---	--	---

<p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>1. období</p> <p>Provádí pozorování přírody,</p>	<p>4. ročník</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy.</p> <p>5. ročník</p> <p>Samostatně pracuje podle předlohy a jednoduchého náčrtu. Zhotovení vlastního návrhu.</p> <p>4.ročník</p> <p>Dbá bezpečnostních a hygienických zásad při práci, pomáhá při poskytnutí první pomoci při drobných poraněních.</p> <p>5. ročník</p> <p>Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při lehčím úrazu.</p> <p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Spolupracuje ve skupině.</p>	<p>Práce podle modelu, s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. Práce podle obrázků.</p> <p>Zásady první pomoci, bezpečnost a hygiena při práci.</p> <p>Péče o pokojové rostliny. Hygiena</p>	<p>M – geometrie, zhotovení vlastního náčrtu</p> <p>OSV – kooperace, komunikace</p> <p>ČaS -zdravotní výchova, 1. pomoc</p> <p>TV</p> <p>M</p> <p>VV</p> <p>OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy, řešení problému, rozhodovací dovednosti</p> <p>VV - pozorování tvarů kolem nás</p>
---	---	---	--

<p>zaznamenaná a zhodnotí výsledky pozorování.</p> <p>Pečuje o nenáročné rostliny.</p>	<p>Aktivně se podílí na tvůrčí práci celku.</p> <p>Je schopen vytvářet nové postupy ve spolupráci s ostatními.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.</p> <p>Seznámí se se základy zdravotní péče a první pomoci.</p> <p>Zakládá a pozoruje pěstitelské pokusy.</p>	<p>a bezpečnost práce. Zakládání pokusů.</p>	<p>ČaS - místo, kde žijeme, rozmanitost živé a neživé přírody a její ochrana.</p> <p>EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – komunikace, kreativita</p>
<p>2. období</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p> <p>Volí, podle druhu pěstitelských</p>	<p>4. a 5. ročník</p> <p>Udržuje pořádek, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.</p> <p>Zvládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie.</p>	<p>VV - barvy podzimu, listí</p> <p>M - odměřování a výpočet spotřeby materiálu</p> <p>ČJ - popis práce</p> <p>ČaS - 1. pomoc při úrazu, protidrogová prevence a ochrana zdraví, druhy rostlin a jejich</p>

<p>činností, správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>1. období</p> <p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>Chová se vhodně při stolování.</p> <p>2. období</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p>	<p>pěstitelské pokusy a pozorování, ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostlinypozoruje jarní rostliny v přírodě a jejich růst.</p> <p>1., 2. a 3. ročník</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, zvládá úpravu stolu. Společně s ostatními připraví jednoduchou přesnídávkou. Zvládá přípravu svátečně prostřeného stolu a jeho úpravu a výzdobu podle záměru.</p> <p>4. a 5. ročník</p> <p>Poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních skupin.</p>	<p>Jednoduchá úprava stolu. Příprava a výběr potravin jejich jednoduchá úprava.</p> <p>Základní vybavení kuchyně. Bezpečnost v kuchyni.</p>	<p>význam pro člověka, zdravá výživa</p> <p>Den Země - ochrana přírody</p> <p>ČJ - popis činnosti</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>VV - Vánoce, Velikonoce, lidové zvyky, tradice a řemesla, dekorace</p> <p>ČJ - lidová poezie a zvyky</p> <p>HV - vánoční písně, koledy</p> <p>ČaS - výživa</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>ČaS - objevy zemědělských plodin, lidové svátky a tradice</p>
---	--	---	---

<p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Dodrží pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</p>	<p>Připraví jídlo typické pro jinou kulturu.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Zná základní principy stolování.</p> <p>Dodrží pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p>Připraví slavnostně prostřený stůl.</p>	<p>Výběr, nákup a skladování potravin. Jednoduchá úprava stolů, pravidla správného stolování. Technika v kuchyni, její historie a význam.</p> <p>Připraví jednoduchého pokrmu - studená kuchyně, zdravá výživa.</p>	<p>ČJ - popis činnosti, tradice a lidové zvyky</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MkV – etnický původ</p>
---	---	---	--

6. UČEBNÍ OSNOVY- žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Očekávané výstupy z RVP

Jazyková výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
  - rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
  - rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky
  - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
2. období
  - pozná podstatná jména a slovesa
  - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
  - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
  - určuje samohlásky a souhlásky
  - seřadí slova podle abecedy
  - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
  - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Literární výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
  - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
  - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
  - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období
  - dramatizuje jednoduchý příběh
  - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
  - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
  - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
  - rozlišuje prózu a verše
  - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
  - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Komunikační a slohová výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období
  - čte s porozuměním jednoduché texty
  - rozumí pokynům přiměřené složitosti
  - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
  - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
  - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
  - spojuje písmena a slabiky
  - převádí slova z mluvené do psané podoby
  - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
  - opisuje a přepisuje krátké věty

2. Období
  - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
  - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
  - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
  - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
  - opisuje a přepisuje jednoduché texty
  - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

<ul style="list-style-type: none"> - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně 	
<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. období <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka 2. období <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i></p> <p><i>Učivo</i></p> <p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>

Očekávané výstupy z RVP

Matematika a její aplikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

1. období

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operace $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

2. období

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně 	
<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. období <ul style="list-style-type: none"> - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 2. období <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i></p> <p><i>Učivo</i></p> <p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Geometrie v rovině a v prostoru

1. období
  - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
  - rozezná přímkou a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
  - používá pravítko

2. období
  - znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
  - měří a porovnává délku úsečky
  - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
  - sestrojí rovnoběžky a kolmice
  - určí osu souměrnosti překládáním papíru
  - pozná základní tělesa

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 2. období -řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických Postupech</p>	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i> <i>Učivo</i> <i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>
<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Základy práce s PC Vyhledávání informací a komunikace Zpracování a využití informací 2. období</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní obsluhu počítače - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i> <i>Učivo</i> <i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>

<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. období<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy 2. období<ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i></p> <p><i>Učivo</i></p> <p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>
---	--

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Lidé kolem nás

1. období

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

2. období

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Lidé a čas

1. období
  - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
  - zná rozvržení svých denních činností
  - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
  - poznává různé lidské činnosti

2. období
  - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
  - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
  - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Rozmanitost přírody

1. období

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

2. období

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk a jeho zdraví

1. období

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Umění a kultura

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výtvarná výchova

1. období

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Umění a kultura</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Hudební výchova</p> <p>1. období</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i></p> <p><i>Učivo</i></p> <p><i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>
---	--

Očekávané výstupy z RVP

Člověk a zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Tělesná výchova

1. období

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2. období

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti se svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

<p><i>Očekávané výstupy z RVP</i></p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Praktické činnosti Práce s drobným materiálem</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. období<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy 2. období<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	<p><i>Očekávané výstupy v ŠVP</i> <i>Učivo</i> <i>Mezipředmětové vztahy a průřezová témata</i></p> <p>Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP</p>
--	--

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Praktické činnosti

Konstrukční činnosti

1. období
  - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období
  - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
  - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
  - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
  - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

Očekávané výstupy z RVP

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Praktické činnosti

Pěstitelské práce

1. období

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

2. období

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu n a zahradě

Očekávané výstupy v ŠVP

Učivo

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Žák zvládá dle svých individuálních možností a schopností nebo PLPP a IVP

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků avlastní hodnocení školy

7.1 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) je kladen důraz na vhodnou formulaci - přednost se dává pozitivnímu vyjadřování. Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků musí být v souladu se základní filosofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k dětem. Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit. Nepoužívá se tradiční zkoušení žáků před celou třídou, protože je to v rozporu s výchozí filozofií (vytváření bezpečného klimatu) a výrazná ztráta času pro ostatní žáky. Žáci mají právo při zjišťování jejich znalostí bez vysvětlení říct, že nejsou připraveni (toto neplatí při souhrnnějších písemných pracích). Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím, děti se od začátku přibírají k diskusi o známce, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení. Pro přípravu na souhrnnější písemné práce se využívá kooperativní vyučování, kde skupina zodpovídá za to, že látce rozumí všichni členové skupiny. Skupinová práce zásadně nehodnotí známku, známku získává žák pouze za individuální výkon.

Používá se metoda portfolia, tj. průběžného shromažďování ukázek toho, co má žák zvládnuto, resp. doklady o rozdílu na začátku a po dokončení učení většího celku. Do portfolia se ukládají také krátké popisy (nikoliv hodnocení a interpretace) významnějších příhod, které dokumentují úroveň sociálních dovedností dítěte. Žáci jsou bráni jako spolutvůrci svého portfolia, tj. spolurozhodují, které ukázky budou do něj zařazeny. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů se zákonnými zástupci o vzdělávání jejich dětí.

Uvedená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.

Pravidla hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována dle platné legislativy o základním vzdělávání.

Klasifikace

Žák je pravidelně hodnocen během celého školního roku podle zásad stanovených Klasifikačním řádem ZŠ. Vysvědčení (pololetní i výroční) je vyjádřením výsledků práce za uvedené pololetí. Hodnocení je vyjádřeno známkami 1 – 5 ve všech předmětech. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být hodnoceni slovně nebo kombinací obou způsobů (slovně a klasifikaci) na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení poradenského centra (Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogického centra).

Obecné zásady

1. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
3. Podklady pro klasifikaci učitel získává:
  - Soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování.
  - Zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy.
  - Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden).
4. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

5. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Základní pravidla pro použití klasifikace

- Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení a zažití látky.
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomostí, dovedností, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.
- Při klasifikaci učitel používá pět klasifikačních stupňů.
- Písemné práce žáků jsou zakládány do složek.
- Všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby-uvědomění chyby je příležitost naučit se to lépe.

7.2 Vlastní hodnocení školy

V pravidelných, do chodu školy pevně zařazených intervalech tak sledujeme:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- úroveň podpory žáků (problémoví žáci, handicapovaní žáci, mimořádně nadaní žáci)
- výsledky vzdělávání
- řízení školy (personální práce, podmínky ke vzdělávání, naplňování cílů ŠVP GJK)
- úroveň výsledků práce školy

Cíle, kritéria a nástroje hodnocení

Cíle, kritéria a nástroje hodnocení jednotlivých oblastí jsou uvedeny níže. Výsledky hodnocení, stejně jako závěry a opatření se pravidelně objevují ve výroční zprávě.

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke spolupráci	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální Oblast	Školní Klíma
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kritéria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce, využívání nových metod práce ve výuce, využití projektů ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování, rozhovor.	Rozhovor, dotazník, zápis do 1. ročníku.	Analýza žákovských prací.	Pozorování, rozhovor, hospitace, vedení dokumentace, kritéria hodnocení učitelů.	Pozorování, dotazník, rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	3x ročně rozhovor v rámci schůzek rodičů, 1x ročně zápis, 1x za rok dotazník.	Průběžně Scio – dle potřeby školy, testy Kalibro nebo Cermat, srovnávací prověrky, průběžně celý školní rok.	Průběžně, hodnocení učitelů 2x ročně.	1x ročně dotazník, průběžně pozorování a rozhovor.

8. Distanční vzdělávání

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví možná osobní přítomnost většiny žáků nebo studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kurzu ve škole nebo většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem.

V případě vzdělávání distanční formou se jedná o samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě spojené s individuálními konzultacemi.

Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí učitel podmínkám žáka pro toto vzdělávání.

Základní parametry distanční výuky:

V 1. - 5. ročníku stanovují rozvrh třídní učitelé, vycházejí z podmínek žáků a z posouzení jejich možností samostatného studia. Rozvrhy obsahují 1 až 3 hodiny on-line výuky denně. Jsou schváleny ředitelkou školy. Učitelé k on-line výuce mohou vytvářet skupiny žáků. Účast žáků na těchto hodinách je povinná. Žáci pracují podle zadání učitelů i samostatným studiem. Nemá-li žák odpovídající připojení, pracuje podle zadání školy. Případně si dohodne prostřednictvím třídních učitelů předání vytištěných pracovních listů.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou nadále poskytována podpůrná opatření školou a školským poradenským zařízením.

Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, v úpravě očekávaných výstupů vzdělávání, v použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, ve využití asistenta pedagoga.

Hodnocení žáků:

Hodnocení je nedílnou součástí jakéhokoli procesu vzdělávání a zejména formativní hodnocení významným způsobem ovlivňuje jeho efektivitu a dosahování očekávaných výstupů při distanční výuce.

Učitel po dobu vzdělávání na dálku průběžně monitoruje zapojení a aktivitu všech žáků, poskytuje jim v přiměřeném čase kvalitní zpětnou vazbu, podporuje je v motivaci a v hledání řešení. Ukazuje cestu k dosahování dalšího pokroku.

Pro hodnocení distanční práce žáků užívá učitel formativní i sumativní hodnocení. Vychází ze školního řádu. Učitel vždy zohlední možnosti vzdělávání žáka prostřednictvím informačních technologií a míru jeho možností k samostatnému studiu.

Pokud se žák nebude účastnit distanční výuky, bude přezkoušen z celého obsahu učiva na konci období (pololetí).

Omlouvání žáků:

Při on-line výuce je nepřipojení považováno za absenci, pokud s žákem či jeho zákonným zástupcem nebyl individuálně dohodnut jiný způsob zapojení.

Pro omlouvání absencí platí stejná pravidla jako pro prezenční vzdělávání, která jsou obsažena ve školním řádu.